

KOHILA

Kohila valla ajaleht

14. aprill 2022. Nr 6 (313)

Aprillikuu sündmused:

14. aprill kell 18.30

David Vseiovi loeng: Kuidas mõista ajalugu? Kohila gümnaasiumis.

17. aprill kell 12.00-15.00

Püha päev lastega „Tibud ja jänkud“, Hageri rahvamajas.

19. aprill kell 18.00

Kohila mõisakoolis loeng: «Lapse vaimne tervis. Kuidas lapsevanemana märgata ja olla toeks?».

21. aprill kell 21.00

Jüriööjooks, start Bussika parklast Kohilas.

23. aprill kell 11.00–13.00

Lahtiste uste päev Kohila gümnaasiumis.

NÄITUSED:

Kuni 2. maini

Kohila raamatukogu fuajee vitriinides: Näitus „Sookoll ja sisalik“. Elule heegeldas mänguajad Ülle Tamm.

Kuni 2. maini

Kohila raamatukogu näitusesaalis: Irmeli Vaheri temperamaalid „Aastaajad maastikul“.

Kuni 2. maini

Kohila raamatukogu lastetoas: Kohila Koolituskeskuse 30. juubeli pühendatud kunstikooli õpilastööde näitus „Tohisoo Kuld“.

Kuni 26. juunini

Berbel Lätti õlimalide näitus Kohila Tornigaleriis.

Teaduslikult ülesehitatud ja tervisele orienteeritud liikumisõpetus

2. aprillil korraldas Idla Eesti Selts koostöös Kohila Tantsu, Laulu ja Mängu Seltsiga ja Eesti Spordiseltsiga Kalev Kohila gümnaasiumis ja spordihoones III üle-eestilise Idla päeva.

8. aprillil 2021 täitis 120 aastat Eesti võimlemispedagoogi ja Eesti võimlemisele alusepanija Ernst Idla sünnist. Ernst Idla pärandit kannab Eestis edasi 2006. aastal loodud Idla Eesti Selts, mis koondab Ernst Idla liikumisõpetust väärtustavaid võimlemistreenereid, rahvatantsujuhendajaid, muusikaõpetajaid ning harrastajaid. Varasemalt on Idla liikumisõpetusele pühendatud päevad toimunud 2008. aastal Tallinnas ja 2011. aastal Suure-Jaanis.

III Idla päeva raames toimusid Idla liikumisõpetuse töötod: kehapiiramine, pall ja rütm.

Töötubadele järgnes kontsert, kus esitlesid erilisi liikumiskavasid ja etüüde, mis olid inspireeritud liikumisõpetusest ja harjutusvarast. Lisaks astusid üles rahvatantsurühmad, sest just eesti rahvatantsust ammutas Ernst Idla ideid oma liikumisõpetuse loomisel. Kontserdil esinesid võimlemis-, liikumis- ja tantsurühmad ning Idla harrastajad üle Eesti.

Kohilast pärit Idla Seltsi juhatuse liige Ulvi Mägi: „Meie arvates õnnestus kogu sündmus väga hästi, olime küll mures tervisekriisist tulenevatest piirangutest aga õnneks seegi sujus. Üllatav oli, et nii palju rahvast osales töötubades ja paljud olid tulnud vaatama võimlemise ilu galakontsertidele. Näha võimlemisõpetajana seda kuidas lapsed, noored ja täiskasvanud võimlevad, on puhas rõõm.“

Merle Beljæev

Ernst Idla

(allikas: I. Idla, D. Normet, A. Tiik „Ernst Idla – võlur Tallinnast“, Tallinn 1991)

Kui 1918. a Eesti Vabariik välja kuulutati, oli Ernst Idla 17-aastane nooruk. Endiste põlvkondade suurimad ideaalid – rahvuslik vabadus ja riiklik iseseisvus – olid saavutatud. Noor ühiskond tõstis esile andekaid, teotahtelisi isiksusi, kes andsid ajastule oma näo. Üks nendest oli Ernst Idla, kes võttis sihikindlalt noorte kehalise kasvatuse oma südameasjaks.

Aastakümnete jooksul lõi ja arendas Ernst Idla välja oma meetodi. See on teaduslikult ülesehitatud ja tervisele orienteeritud liikumisõpetus.

Idla harjutusvara baseerub inimese loomulikel liigutustel, mis tulenevad eesti etnograafiast, laste liikumistest ja mängudest, maarahva tööliigutustest ning rahvatantsust. Ernst Idla sooviks oli ühendada keha hingega, sport kunstiga ja kehaline treening esteetikaga. Inimkeha oli talle liigutuste algkoodeks, liikumise lõppeesmärgiks oli aga mõjutada inimest tervikuna, inimkeha koos kõikide meeltega. Teine oluline eesmärk oli õpetada inimest liikuma koordineeritult, minimaalse vajamineva energiakuluga. Meetodit iseloomustab muusika kasutamine, kusjuures muusikal ei ole pelgalt liikumist kaunistav, vaid ka harjutuste sooritamist kergendav ja harjutajat inspireeriv roll.

Idla meetod sobib kõigile, mitte vaid valikrühmade koolitamiseks.

Kui E. Idla oma perega 1944. a sügisel Rootsis randus, oli tal seljataga ligi 20 aastat võimlemis- ja rahvatantsujuhi tööd. Koos Ullo Toomiga korraldasid ja juhtisid nad ülemaailse Eesti Mänge. Neid 1934. ja 1939. a. toimunud suursündmusi on tähtsusetult ja tähenduselt võrreldud eesti üldlaulupidudega. Tema kuulsus ulatus juba tol ajal väljaspoole Eesti piire. 1949. a saavutas Idla oma 300 rootsi-eesti võimlejaga Stockholmis tõelise rahvusvahelise triumfi. Ajalehtedes nimetati teda võluriks Tallinnast.

Praegu võime ainult oletada, mis suunas oleks võimlemine, eriti naisvõimlemine, meie maal arenenud, kui poliitilised vapustused poleks meie elu katki käristanud ja Ernst Idla poleks Eestist lahkunud.

Vt lisa: <https://www.idlaselts.ee/>

EESTI NAISLIIT
ootab
AASTA EMA
KANDIDAATE

Esita oma kandidaat hiljemalt **28. aprilliks 2022**
aadressile naisliit@gmail.com

Loe lisa www.naisliit.ee

VALLAVOLIKOGU INFO

Kohila vallavolikogu 31. märtsi istungil

- Vallavanema informatsioon
Ülevaade Ukraina sõjapõgenikest: Kohila vallas on kokku 47 põgenikku, nendest kooliealisi 9 ja lasteaiaelisi 12. Haridusasutuste võimekus - alusharidus: 19 kohta; I kooliaste: 20 kohta; II kooliaste: 22 kohta; III kooliaste: 15 kohta; gümnaasium: 4 kohta.
Kohila gümnaasiumis õpib 7 Ukraina õpilast, lasteaedades käib 3 last. Vajadus on eesti keele õpetaja järele.
Majutus: registreeritud 19 vabatahtlikku majutuskohaga Kohila vallas, Adila Camp'i majutusel 15 isikut (5 perekonda), võimalus +15 põgenikule.
- Energiakandjate hinnatõusu leevendusmeetme raames on tehtud väljamakseid 404 korral summas 75 933.
- Võeti vastu Kohila valla jäätmehoolduseeskiri.
- Võeti vastu eelnõu igapäevaelu toetamise teenuse osutamiseks kasutatavate ruumide kulude katmine.
Alates 1. jaanuarist 2022 makstakse igapäevaelu toetamise teenust pakkuvale sihtasutusele Päikesekodu Teenused (Harku vald, Liikva küla, Varsa tee 16) teenuse osutamiseks kasutatavate ruumide kulude katteks ühes kuus 456,65 eurot ühe Kohila valla elanikust kliendi kohta.
- Volikogu kultuurikomisjoni koosseisu muutmine
Kristian Randalu asemel määrati uueks liikmeks Martin Merilaine.

Vallavolikogu istungite ülekanded ja protokollid on leitavad aadressil: www.kohila.ee

Kohila postkontori lahtiolekuajad

Muudame postkontori lahtiolekuajaga, et pakkuda paremat ja paindlikumat teenust kohalikele elanikele. Alates 1. aprillist on Kohila postkontor avatud

E,T,R 10.00–13.00, K,N 11.00–18.00, L,P suletud.

Pakkide saatmiseks/saamiseks soovime kasutada ka lähimat pakiautomaati. Võimalus on tellida kirjakandja ka koju/töele.

Lähim pakiautomaat

Kohila Coop Konsumi pakiautomaat, asukohaga Vabaduse tn 7, Kohila alev.

Kirjakandja tööle/koju

Eraisikud ja ettevõtted saavad tellida kirjakandja tasuta koju või kontorisse, kui postkontor jääb kaugemale kui 5 km.

Kirjakandjat saab tööle/koju tellida meie kliendiinfo telefonilt 661 6616. Tellimusi võtame vastu E–R kell 9–20 ja L–P 9–15.

Kirjakandja osutab järgmisi teenuseid:

- kirisaadetise, postipaki, kullerpaki vastuvõtmine ja kättemetamine;
- rahakaartide kättemetamine;
- ajakirjade ja -lehtede tellimuste vormistamine;
- postimaksevahendite müük;
- maksete vahendus

Postmarkide müügikohad

Postmarkide lähimad müügikohad leiab Omniva kodulehelt Omniva.ee. Sealsamas asuvas Omniva e-poes on müügil ka kirjade saatmiseks vajalikud tarbed (ümbrikud, margid, postkaardid jm), samuti valik kaitsemaske ning margipiltidega kinkekooteid).

Loodame, et pakutavad alternatiivid teevad postiteenuste kasutamise klientidele maksimaalselt mugavaks. Täname hea koostöö eest!

Head soovides

Kaja Peelo
postkontorite juhi abi

Lugupeetud vallarahvas!

Mitmed aktiivsed külakogukonnad on valinud endale külavanema, kes esindab külaelanikke omavalitsustes, riigiasutustes ja muudes institutsioonides.

Kohila külavanema statuut kinnitati Kohila vallavalitsuse määrusega nr 3 juba 1. märtsil 2005. Statuudi järgi kuulub külavanema kohustuste hulka külaelanikele neid puudutava olulise informatsiooni edastamine ning õnnetusjuhtumite ja eriolukordade puhul töö korraldamine kuni abi saabumiseni. Mitmed külad pole aga veel endale esindajat valinud ja kohati on aastate eest alustatud tegevus soiku jäänud. Mõistlik oleks siiski aktiveeruda ja endi hulgast külavanem valida. Külavanemaga suheldes ja informatsiooni vahetades on omavalitsusel lihtsam aidata lahendada nii sotsiaalseid probleeme kui ka kultuurivaldkonda ja turvalisust puudutavaid küsimusi.

Arvestades praegust ärevat olukorda, on koostöö inimeste ja kogukondade vahel väga oluline, et tulla toime meid tabada võivas kriisisituatsioonis. Aktiivsed kogukonnad on moodustunud ka sõpruskonna baasil, naabrivalve- või asumipõhiselt. Üle Eesti võib tuua palju positiivseid näiteid, kus vastav tegevus on hoo sisse saanud. On mõistetud vajadust koostada kogu-

konna kriisiplaan. Vastava plaani erinevateks kriisisituatsioonideks peavad tegema kogukonnad ise, sest neil on olustikust kõige parem ülevaade. Pärnumaa Omavalitsuste Liit on välja töötanud trükise „Kogukonna kriisitööviik“, mis kutsus üles kaardistama oma ressursse toimetulekuks kriisiolukordades. Koostajad on andnud loa kasutada seda asjatundlikku trükist näidisena ka teistel kogukondadel, kes soovivad oma kriisikava koostada. Ka igal perekonnal või majapidamisel võiks olla plaan eriolukorraga toimetulemiseks. Päästeamet on tunnistanud, et tõsises üleriigilises kriisisituatsioonis on realselt tõhusa abi kiirelt saabumise ootamine liiga optimistlik, elupäästev roll on hoopis organiseerunud kogukonnal.

Siin teekingi üleskutse kogukonnaaktivistidele ja külavanematele mulle endast meili teel teada anda, et oleks võimalik kogukonnad kaardistada ja vahetada omavahel olulist ning kasulikku turvalisusealast informatsiooni.

Kaupo Männiste

Kohila vallavolikogu külade- ja turvakomisjoni esimees,
vallavolikogu aseesimees
kaups.manniste@mail.ee

Projekteerimistingimuste avatud menetlus

Kõrgemäe kinnistu detailplaneeringu täpsustamine

Kohila vallavalitsusele esitati ehitisregistri kaudu taotlus Lohu külas asuva Karukuninga tee 7 kinnistu (31701:001:1768) projekteerimistingimuste menetlemiseks. Alal kehtib Kohila vallavolikogu 29. jaanuari 2008. a otsusega nr 5 kehtestatud „Kõrgemäe kinnistu detailplaneering“.

Juhindudes ehitusseadustikust ja esitatud taotlustest, soovitakse projekteerimistingimustega täpsustada detailplaneeringu järgselt moodustatud Karukuninga tee 7 kinnistul detailplaneeringus käsitletud hoone ehituslikke tingimusi. Projekteerimistingimuste eelnõuga on võimalik tutvuda ajavahemikus

14.04-27.04.2022. Arvamused, ettepanekud ja vastuväited palume esitada samas ajavahemikus kirjalikult e-posti aadressil vallavalitsus@kohila.ee. Avalikustamise perioodil laekunud ettepanekutega peab omavalitsus projekteerimistingimuste andmisel arvestama või põhjendama arvesse mittevõtmist. Kui avalikustamise käigus laekub ettepanekuid, mida arvestada pole võimalik, korraldatakse vajadusel haldusmenetluse seaduse alusel vallavalitsuse avalik istung ja avaliku väljapaneku tulemuste arutelu ettepanekute ära kuulamiseks.

Projekteerimistingimuste eelnõu ja lisadega on võimalik tutvuda Kohila valla veebilehel www.kohila.ee.

Sille Rõõmus
vallaarhitekt

KOHILA VALLA TUBLIDE NOORTE TUNNUSTAMINE

Ootame informatsiooni laste ja noorte kohta vanuses 7–19, kes saavutasid 2021. aastal märkimisväärsed tulemusi spordivõistlustel, kunsti- ja muusikakonkurssidel ja olümpiaadidel.

Palume esitada tunnustamisele kõik noored, kes on maakonna tasandi võistlustel, konkurssidel ja olümpiaadidel saavutanud esikoha või vabariiklikul ja rahvusvahelisel tasandil I–III koha.

Info saata kultuurinõuniku aadressile sigrid.pold@kohila.ee 25. aprillini 2022.

ÜVK projekt laieneb Aespas Nõgese, Sigma, Leegi ja Kristalli tänavatele

17.03.2022 allkirjastas osühing Kohila Maja ühisveevärgi ja -kanalisatsioonisüsteemide (ÜVK) projekti ehituslepingu hanke võitjaga AS Viimsi Keesvitus.

Projekti kaasrahastab SA Keskkonnainvesteeringute Keskus EL-i Ühtekuuluvusfondist ja selle laienduse 2 elluviimisel luuakse Aespa alevikus täiendav võimalus ÜVK-ga liitumiseks 107-le kinnistule. Laienduse 2 mahtu kuuluvad Nõgese (1/2), Sigma, Leegi ja Kristalli tänav Aespas samas mahus nagu hankes kavandatud. Ehituslepingu maksumus on 1 038 450,00 eurot, millele lisandub käibemaks. Projekti elluviimise tähtaeg on 31.12.2022.

Palume kohalikelt elanikelt mõistmist ning kaasaaitamist ehitustegevusega kaasnevate ajutiste ebamugavustega toimetulekuks ja nende ületamiseks. Küsimuste korral pöörduge palun e-posti aadressil kohilamaja@kohilamaja.ee.

OÜ Kohila Maja

Hea lugeja!

Meie väikekoolide ajalugu väärib üleskirjutamist. Nagu sai kaante vahele Hageri kooli lugu, on praegu alanud Adila, Kelba ja Rabivere koolide ajaloo uurimine. Koolid, mis on olnud praeguseks juba aastakümneid suletud, kaovad mälust üsna ruttu. Seepärast on viimane aeg talletada, sest on veel inimesi, kes oma esimesi kooli armsaks peavad ja mäletavad. Hageri muuseum ootab teie abi! Oodatud on dokumendid, fotod, esemed ja mälestused.

Palun võta ühendust Hageri muuseumiga ja anna endast märku! Kontaktid: virve.ounapuu@kohila.ee, 5648 3828, 5556 0117. Lepime kohtumise aja kokku!

Kohila valla ajaleht

Toimetuse:
Merle Beljæev, tel 5342 3483
e-post: merle.beljaev@kohila.ee
Keeletoimetaja: Katrin Naber
e-post: katrin.naber@gmail.com
Väljaandja:
Kohila vallavalitsus

Küljendus
PR Diasin
Trükk:
Trükiteenused OÜ
Tiraaž: 3400

Järgmine ajaleht ilmub 5. mai 2022.
Kohila vallavalitsus,
Vabaduse 1, Kohila 79804,
tel 489 4760
e-post: vallavalitsus@kohila.ee

Foto Tõnu Tunnel

Puumassisaal

Sarjast „Keskpäevatud paberivabrikuga“

Käimas on raamatukogude aasta, mille üheks läbivaks teemaks on „Raamatukogu kui kogukonnakeskus“. Teema eesmärk on tuua inimesed kokku, et koos tegutseda, õppida või maailmaasju arutada.

Mis liidaks Kohila inimesi rohkem kui huvi Kohila paberivabriku mineviku, oleviku ja tuleviku vastu. 26. märtsil toimus Kohila raamatukogus esimene kohtumine sarjast „Keskpäevatud paberivabrikuga“. Ettekande tegi Marika Jahilo MTÜ-st Kohila Paberivabrik. Alustuseks rääkis Marika enda seotusest Kohilaga. Ta on Kohilas sündinud, kasvanud ning koolis käinud ja sellest tulenevalt on ta ka väga huvitatud kohalikust eluolust. Marikal on oskused ja ta on kõrgelt motiveeritud, et panustada oma aega ning energiat paberivabriku hoonete uuele elule puhumiseks.

Paberivabriku hooned ning territoorium jagunevad erinevate omanike vahel. Kinnistu osa kohta, milles saab tegutseda MTÜ, on sõlmitud 10 aasta pikkune leping. Omanik on andnud MTÜ-le Kohila Paberivabrik vabad käed seal tegutsemiseks. Osa kinnistust kuulub Kohila vallale ning osaliselt erinevatele ettevõtetele.

Marika Jahilo rääkis nende kasutuses olevate ruumide olukorrast. Kasutuskõlblikud ruumid vahelduvad väga halvas ehituslikus seisukorras olevate ruumidega, mis teeb ehitise renoveerimise väga keerukaks. Küll aga on hea teada, et maamärkina nähtav korsten ei ole varisemisohlik.

Esimese peaaegu valmis ruumina on kasutusele võetud puumassisaal. See 113 ruutmeetri suurune hoonesaal on korralikult puhastatud, ehitatud on uus tellistest põrand ning paigaldatud on uus uks ja aknad. Juba on seal toimunud ka jõululaat, keskkonnakunsti sümposium ja isadepäeväritus.

Toodi välja, mis oleks järgmise 10 aasta tegevuskava:

- Teha tervele hoonetele audit
- Võimaluste piires hoonet edasi renoveerida („Iga väike samm teeb paremaks“)

- Tuua hoonesse kultuuriüritusi
- Korraldada töötubasid, talguid
- Liituda erinevate tööstuspärandeid liitvate ühendustega
- Tegeleda sotsiaalse ettevõtlusega.

Räägiti, mis võiks olla paberivabrikus olevate ruumide väljunditeks: kontserdisaal, keraamika/disainigalerii, paberitööstusepärandi muuseum, 0-restoran, pop-up kohvik, taaskasutuskeskus. Samuti oleks võimalik ruume kasutada koolitus- ja konverentsikeskusena, ehitada ateljeed/korterid. Sobiva investori leides oleks ühte kõrgete lagedega saali võimalik ehitada spa-kompleksi. Huvitav mõte oli ka välja pakutud seenefarm – niiskeid ning pimedaid ruume hoonetes leidub.

Valla omandis olevatest ruumidest rääkis vallavanem Alar Haljasorg. Valla seisukohalt on oluline, et paberivabriku hooneid käsitletakse tervikuna. Kuna nõudlus teenustele (nt konverentsikeskus või majutus) on suur, hoonete asukoht on väga hea, on projektil suur potentsiaal. Loodetakse erinevate omanike heale koostööle.

Järgmine kohtumine sarjast „Keskpäevatud paberivabrikuga“ toimus 9. aprillil, kus MTÜ Vabakond esindaja Inna Laanmets rääkis Kohila paberivabriku töölisasumi pärandist – kuidas elati ja millega tegeleti vabal ajal. Milline on paberivabriku töölisasumi olulisus muinsuskaitsest aspektist tänasel päeval ja mida sellest teame. Mõtiskleti ka piirkonna tuleviku üle.

Viimasele kokkusaamisele 21.05 ootame kõiki jutustama ning meenutama enda mälestusi seoses Kohila paberivabrikuga. Oodatud on fotod ning esemed, mida jagada ning näidata. Avame temaatilise näituse, kus tuuakse välja raamatukogus talletatavad paberivabrikuga seotud fotod, esemed ning materjalid.

Üritusteseeria toimumist toetab Eesti Kultuurkapitali Raplamaa ekspertgrupp.

Liisi Ploomipuu
Kohila raamatukogu

Taotlusvoor biojäätmete konteinerite ning kiirkompostrite saamiseks

Avaneb taotlusvoor biojäätmete konteinerite (kortermajadele) ning kiirkompostrite (eramajadele) saamiseks!

Kohila vallavalitsusel on hea meel teatada, et Keskkonnainvesteeringute Keskuse ja keskkonnaministeeriumi toel saab vallavalitsus jagada biojäätmete liigiti kogumise suurendamiseks

- 30 biojäätmete konteinerit valla territooriumil asuvatele kortermajadele ning
- 70 kiirkompostrit valla tiheasutusaladel asuvatele eramajadele biojäätmete liigiti kogumiseks ja kohapeal ringlusesse suunamiseks.

Keskkonnainvesteeringute Keskus rahuldab Kohila vallavalitsuse toetustaotluse projektile „Biojäätmete kogumise tõhustamine Kohila vallas“ 19. jaanuaril 2022 otsusega nr 1-25/132.

Biojäätmete liigi kogumise ja üleandmise või kohapealse kompostimise nõue tuleneb Kohila valla jäätmehoolduseeskirjast, mille kohaselt peab iga valla territooriumil asuv majapidamine liigiti koguma mh biojäätmeks. Liigiti kogumiseks ja üleandmiseks tuleb vastav teenusleping sõlmida korraldatud jäätmevedajaga, Ragn-Sells AS-iga, ning teenus on tasuta. Veelgi kasulikum on aga biojäätmeks liigiti koguda kohapeal, kasuta-

des selleks kompostihunnikut (lubatud ainult hajaasustusega piirkonnas) või kinnist kompostrit.

Taotluste vastuvõtt algab esmaspäeval, 18. aprillil 2022. Taotlusi võtame vastu e-kirja teel ning maksimaalselt 5 tööpäeva jooksul.

Juhime tähelepanu, et biojäätmete konteinerit on võimalik taotleda kõigil valla territooriumile jäävatel korteriühistutel (sh vahetada välja rendikonteiner) ning kiirkompostreid eraisikutele nende kinnistutele, mis jäävad tiheasutusaladele. Ühtlasi on nõudeks, et taotletaval kinnistul oleks kehtiv aastaringne jäätmeveoleping. Inventari kasutamiseks sõlmitakse kasutusleping, tähtajaga kolm aastat, mille möödudes saab inventari omanikuks toetuse saaja. Inventari transpordi Kohila alevist kinnistule organiseerib toetuse saaja oma vahenditega.

Palume mõistvat suhtumist, kui hangete läbiviimisega seotult võivad esineda eeltoodud infos mõningad muudatused! Põhjalikuma ja ajakohase ülevaate vallavalitsusele määratud toetusest, toetuse saamise taotlemisest, sh avalduse vormi ning täpsemad tingimused leiate valla veebilehelt.

Agnes Saks
keskkonnanõunik

Kaks meest suure kultuuri-pärandiga

Kahetekümneenda sajandi esimesel poolel tegutsesid Hageri kihelkonnas kaks fotograafi Jaan Kaeli ja Eduard Köpper, keda oleks sobilik aeg-ajalt meenutada, sest mõlema mehe panus meie kultuuripärandisse on väga suur ning vajaks veel rohkem uurimist. Sellepärast liitus Hageri muuseum 2020. aastal Rahvusarhiivi projektiga „Eesti fotopärandi digimine (klaas- ja filminegatiivid)“.

Kuna meie muuseumis on hoiul väike osa mõlema fotograafi klaasnegatiive, siis see projekt andis hea võimaluse tuua need fotod ka laiemale avalikkuse ette. Nii nagu projekti nimigi ütleb, saime selle raames digiteerida 84 Kaeli ja Köpperi klaasnegatiivi. Nüüdseks on projekt lõpetatud ja kõigil, kellel huvi, saavad neid klaasnegatiividelt digiteeritud fotosid vaadata (Kohila valla koduleht > Valdkonnad > Haridus ja kultuur > Hageri muuseum). Paljude fotode kohta meil info puudub ja sellega seoses on meie väikesel kollektiivil palve, et kui keegi tunneb nendel fotodel ära mõne isiku, koha või mõne muu detaili, siis andke meile teada, oleme iga vihje ja info eest tänulikud.

Lühike ülevaade nende kahe mehe elust :

Jaan Kaeli sündis 1864. aastal Järva-Madise kihelkonnas, Albu vallas, Lõhmu väiketalus ja seal „Tõe ja õiguse“ romaani paikades mööduski tema lapsepõlv ja noorusaeg. Lühikest aega elas Kaeli ka Tallinnas, kus teenis leiba kutsarina, ja Tallinnast sattuski ta 1901. aastal siia, Hagerisse, kuna siin Nõmme talus olevat tal sugulane elanud. Sisse seadis ta ennast Laamanni majja, kus avas koolitarvete kaupluse ning väikese päevapiltniku ateljee, ning elamiseks kasutas vaid ühte tuba.

Kaeli oli ka kirjavahetuses Anton Hansen Tammsaarega, kes pidas teda oma sõbraks ja innustajaks. Ta oli aktiivne ühiskonnategelane, osales Hageri haridusseltsi tegemistes, olles samal ajal ka tunnustatud fotograaf. Fotodele jäädvustas ta olustikku, ehitisi, vaatamisväärsusi, inimesi jm lähikonnas ja kaugemal. Kahjuks ei pööratud tema pärandile – negatiividele ja fotodele – omal ajal piisavat tähelepanu ja tema negatiive on lausa prügimäele viidud. Peret ta ei loonud ja ühiskondlikust elus taandus pärast 1940. aasta sündmusi. Jaan Kaeli suri 1951. aastal ja on maetud Hageri kalmistule.

Eduard Köpper sündis 1908. aastal Haibas Hageri kihelkonnas ja temast teame vaid seda, et tudengina teenis ta koolivaheaegadel raha päevapiltnikuna, liikudes ringi oma kodukandis ja selle ümbruses. 1936. aastal kihlus ta Nõmmelt pärit neiu Pauline-Wilhelmine Paukliniga, kellega ta hiljem abiellus ja arvatavasti peale seda kolis elama Tallinnasse Nõmmele. Abielust sündis 3 last. Köpper elas 95-aastaseks ning on maetud Tallinnasse Rahumäe kalmistule.

Kadri Rütman
Hageri muuseum

Mõisakool kutsub

19. aprillil kl 18.00 kutsub Kohila Mõisakool lapsevanemaid koolitusele. Koolitus toimub algklasside maja saalis ning ülekandena.

Tõsi on, et praegune aeg on meile kõigile murettekitav ning kurnav. Seda enam tuleb meil märgata teist inimest oma kõrval ning üksteist kuulata ja olla toeks. Meil on hea meel kutsuda teid meie järgmisele lastevanemate koolitusele! Seekordseks teemaks on **“Lapse vaimne tervis. Kuidas lapsevanemana märgata ja olla toeks?”**. Lektoriks on koolipsühholoog, pere-terapeut, Eesti Koolipsühholoogide Ühingu juht **Karmen Maikalu**.

Koolitusel osalemiseks on vajalik eelnev registreerimine. Palun andke oma osalemissoovist teada meiliaadressile merle@kohilamoisakool.ee

Lapsevanemate koolituste töörühm
Kohila Mõisakool

Biojäätmete liigiti kogumine ja kompostimine – kellele, milleks ja kuidas?

Bioloogiliselt lagunevad köögi- ja sööklajajäätmed (edaspidi biojäätmeh) moodustavad keskmise leib-konna jäätmetest umbes kolmandiku, mõningal juhul aga isegi pool igapäevastest jäätmetest. Need jäätmed tekivad elutegevuse käigus igal juhul ehk seda ei anna vältida.

Kuigi jäätmete liigiti kogumise olulisusest ning vajadusest on räägitud juba üsna pikalt ning sagedasti, on jäätmevaldkond kiiresti arenev ning vajadus teema ülekordamiseks asjakohane igal ajal.

Biojäätmete liigiti kogumise kohustus on määratud Kohila valla jäätmehoolduseeskirjaga kõigile kinnistutele, kus toimub äri- või elutegevus, mh olenemata kortermaja suuruselt. Kohila valla jäätmehoolduseeskiri annab ka esimesed suunised biojäätmeh kompostimiseks – mis komposti sobib, millist kompostimise lahendust tohib linnas ja maal kasutada ning kui kaugel peab see asuma kinnistu piirist.

Biojäätmeh, sh aia- ja haljastujäätmeh, on oluline ressurss ning ringmajanduse kontseptsioonis väga olulisel kohal – biojäätmeh õige kompostimine võimaldab kasutada seda mullaviljakuse tõstmisel nii aiapienras kui suuremal põllumaal. Just nii ütleb ka vanasõna – mullast oled sa võetud ja mullaks pead sa saama. Kui aga biojäätmeh kompostimiseks võimalus puudub (nt kortermajas) või pole kompostimullaga midagi peale hakata, on heaks lahenduseks ka majapidamises tekkivate biojäätmeh liigiti kokku kogumine konteineril ning nende üleandmine jäätmevedajale, kelle abil suunatakse biojäätmeh ringlusesse näiteks biogaasi tootmiseks.

Oluline on mõista, et biojäätmeh ei ole võimalik kätte saada muu olmeprügi seast ning kui neid liigiti ei koguta, suunatakse väärtuslikud biojäätmeh koos teiste olmejäätmetega kas ladestamisele prügimäele või soojusenergia tootmiseks põletusse. Selline väärimine on aga kõige ebapraktilisem viis, kuidas väärtusliku materjali (taas)kasutada. Ladestamisel prügimäele jäävad jäätmed sinna aastateks, kuna seal puuduvad lagunemiseks sobivad tingimused.

Mida aga peaks teadma biojäätmeh liigiti kogumisest konteinerisse või biojäätmeh kompostimisest?

Biojäätmeh liigiti kogumine konteinerisse ja üleandmine jäätmevedajale

Biojäätmeh mahutisse sobib panna puu- ja köögiviljad ning nende koorimisjääd, pagaritooted (leib, sai jmt), liha- ja kalajäätmeh, kohvi- ja teepruuri koos paberfiltriga, määrdunud

papp ja paber, pabermassist munakarbid, majapidamispruuri ja pabersalvrätid, toataimed (sh muld ja lõikelilled). **Konteinerisse ei sobi** aga vedelikud (piimatooted, supid, toiduõli jms), tolmuimejakorid, kiletatud/vahatatud pinnaga pruuri, ühekordsed toidunõud ja -pakendid (ka biolagunevad), tekstiil ja nahk, suitsukonid, metall-, plast- ja klaaspakendid, ohtlikud jäätmed.

Lisaks teadmisele, mida sobib biojäätmeh mahutisse panna, on samuti oluline teada, kuidas seda teha ehk kuidas jäätmeid mahutisse panna. Kõige parem on, kui jäätmed paigutatakse mahutisse lahtiselt ja kilekott, kuhu jäätmed on kogutud, visatakse olmejäätmetesse. Kasutada võib ka biolagunevaid (mida pakub vooderkoti teenusena ka jäätmevedaja) või paberist kotte. Kui aga koguda biojäätmeh juba toas biolagunevasse jäätmekotti, tuleb jälgida, et need oleksid 100% taimsest toormest. Kindlasti ei tohi biojäätmeh konteinerisse panna tavalises kilekotis (sest see ei lagune) ega läbipaistmatus/mustas kotis, kuna sel juhul võib jäätmevedajal tekkida kahtlus, kas tegemist on bio- või olmejäätmetega ning materjali puhtuse tagamiseks ei võta jäätmevedaja neid vastu/kaasa.

Aia- ja haljastujäätmeh (v.a oksad) põletamine kinnistul, üldplaneeringujärgsel tiheasutusalal (nt Aespa alevikus, Kohila alevikus, Prillimäe alevikus jm), pole üldjuhul lubatud. Samuti pole sobilik paigaldada selliseid jäätmeid suures koguses biokonteinerisse. Aia- ja haljastujäätmeh on võimalik viia ja üle anda Rapla valda, Ülejõe külas asuvasse Mäepere jäätmejaama ning vastavalt kohaliku omavalitsuse võimalustele ka Kohila jäätmejaama. Samas võiks igal kinnistul olla võimekus oma aia- ja haljastujäätmeh ise toime tulla – jätta lehed (osaliselt) riisumata, purustada need niidukiga, kompostida lahtises kompostihunnikus (ilma toidujäätmeheta), kompostida kinnises lehekotis (1-2 aastat) jne. Lahtises kompostihunnikus lagunevad jäätmed aeglasemalt kui kinnises kompostis.

Biojäätmeh kompostimine

Kompostimise protsess saab toimuda tänu mikroorganismidele, kes kompostikastis ladustatavat materjali elutegevuseks kasutavad ja seda seetõttu ka lagundavad. Seetõttu on oluline, et kompostis olev temperatuur, õhu osakaal, niiskus ja sinna paigutatud jäätmed oleksid neile sobilikud. Kui kompostis on liialt niiskust (st liiga palju toidujäätmeh) hakkab see suure tõenäosusega haisema. Liigne kuivus aga ei lase kompostil kuumeneda ja kompostimise protsessidel käivituda. Ka kärbsed tulevad komposti siis, sealseid tingimused pole mikroorganismide jaoks tasakaalus – jäätmed on mõni nädal kompostis seisnud, kuid

kompostimisprotsess ei ole veel täielikult käivitunud (nt pole jäätmeid veel piisavalt). Kui kompost soojeneb, kärbsed tavaliselt kaovad. Kärbsed vabanemiseks tuleb komposti pealmine kiht, kuhu kärbsed on munenud, kobestada sügavamale komposti soojenenud ossa. Kärbsedest hukuvad umbes 43 °C temperatuuri juures.

Parima kompostisegu saamiseks tasub komposti paigutada jäätmeid kihiti – näiteks lehepruuri või muru, toidujäätmeh ja mõned väiksemad oksad. Komposti sobib panna: kõikvõimalikke taimseid jäätmeid aias – puulehed, närtsinud lilled, niidetud muru ning taimseid jäätmeid köögist – puu-, köögi- ja juurviljade jäätmeid (näiteks õunakoori, kogemata seisma jäänud pirne, supi sisse läinud kapsa südamikke jne), tahkeid toidujäätmeh (näiteks keedetud kartuleid, mis on eelmisest toidukorrast üle jäänud), kõikvõimalikke taimseid jäätmeid põllult või aialapilt, köögi- ja juurviljade pealseid, sealhulgas riknenud köögi- ja juurviljad, tee- ja kohvipuru koos filtritega, pehmeid ja niiskeid majapidamispruureid, purustatud munakoori, papist (ja ilma sildita) munakarpe, mahetoodetud ja tükeldatud arbuusi-, banaani- ja tsitruseliste koori.

Kui aiapäätmeid tekib rohkem kui neid on võimalik kompostida, tuleb need viia jäätmejaama. Ülejäänud aia- ja haljastujäätmeh üleandmine jäätmekäitlejale on oluline eelkõige seetõttu, et viies neid näiteks lähedal asuvalle haljasalale või metsa, võime levitada taimede haigusi ja kahjureid ka väljaspool oma aeda. Näiteks on selline teguviis tõenäoliselt üks peamisi põhjuseid, miks nii Prillimäel, Aespas kui Kohilas on laialt levinud lusitaania teetigu – invasiivne kahjur, kes on ohuks ja konkurendiks nii meie kohalikele nälkjatele kui suureks peavaluks ka meie aiapidajatele.

Biojäätmeh kompostimiseks saab kompostri edukalt ka ise ehitada. Sobivaid lahendusi leiab erinevatest ajakirjadest, ajalehtedest ning väga palju on selle kohta veebimaterjali – nii videoõpetustena kui fotode ja juhendmaterjalina. Kõige lihtsam on aga tiheasutusalal kasutada kinnist kompostrit, mille leiab igast suuremast ehituspoest.

Jäätmeh liigiti kogumine on lihtne!

Kasutatud materjalid:

<https://ragnsells.ee/kuukiri/biojaatmete-sorteerimine/>

https://tartu.ee/sites/default/files/uploads/Heakord_ja_keskkond/2021_Kompostimise_trukis.pdf

www.kompostiljon.ee

Agnes Saks
keskkonnandõunik

Taimede ja seemnete ostmise ABC

Kui mitte kõik, siis vähemalt paljud inimesed armastavad elusaid taimi ja kaunistavad nendega oma maja, rõdu või aiamaad. Ja kes ei tahaks istutada ja kasvatada värsked ürte, kartuleid, maasikapõõsaid ja viljapuid, mis silmailu pakuvad ja hinge rõõmustavad! Niisiis tuletame meelde mõned reeglid.

Esiteks ostke ainult terveid taimi – nii säästate raha ja närve, mis kuluvad taimehaiguste ja kahjurite vastu võitlemisel. Teiseks valige taimed alati selle järgi, kuhu kavatsete need istutada. Vastasel juhul ei saa taim piisavalt valgust ega toitaineid, on stressis ja muutub vastuvõtlikumaks haigustekitajatele ja kahjuritele, mida tõmbavad ligi stressis taimedest erituvad ained.

Kolmandaks pole sugugi vähem oluline see, kust ja kuidas kavatsete taimi osta. Kõige usaldusväärsem on taimi osta aianduskeskusest või puukoolist. Miks just sealt? Nii on ostjal võimalus taimi ise üle vaadata ning veenduda, et visuaalsel vaatlusel ei ole märke kahjurite esinemisest või muudest kahjustustest. Seal tagatakse taimedele korralik hooldus ja sobivad tingimused, sest kaup peab ju pikaks ajaks atraktiivseks jääma. Kohalikes puukoolides kasvatatavad taimed on kohalike kliimatingimustega paremini kohanenud. Lisaks saab puukooli omanik nõu anda, kuidas valitud taimi õigesti istutada ja hooldada (väetada, kärpida). Enamik taimede tootmise ja müügi tegelevatest puukoolidest on kantud taimetervise registrisse ning nende tegevust kontrollivad regulaarselt Põllumajandus- ja Toiduamet spetsialistid. Kontrollitakse taimede vastavust kehtestatud fütosanitaarnõuetele.

Tasub teada, et Eestis kehtivad teatud taimeliikidele kindlad fütosanitaarnõud ja isegi impordipiirangud Euroopa Liidu piires.

Kui plaanite osta patogeeni *Erwinia amylovora* e viljapuu-bakterpõletiku suhtes haavatavaid dekoratiiv- või viljataimi, nt õun (*Malus* sp.), pirn (*Pyrus* sp.), pihlakas (*Sorbus* sp.), viirpuu (*Crataegus* sp.), tuhkpuu (*Cotoneaster* sp.), toompihla-

Kaitsealale kohustuslik taimepass tõendab, et istikud pärinevad viljapuu-bakterpõletikust (*Erwinia amylovora*) vabast piirkonnast ning Eestis toodetud istikute puhul kontrollitud tootmiskohtadest, kus on igal aastal viljapuu-bakterpõletiku määramiseks proovid võetud.

kas (*Amelanchier* sp.), ebaküdoonia (*Chaenomeles* sp.), küdoonia (*Cydonia* sp.), Davidi fotiinia (*Photinia davidiana*), villpöör (*Eriobotrya*), tulistal (*Pyracantha*), siis need peavad seoses patogeeni vastama kaitseala nõuetele (vt lisainfo taimetervise kohalikele Põllumajandus- ja Toiduameti kodulehel). Eestis on alates 2005. aastast selle taudi suhtes kaitsevööndi staatus ning taimi saab siia tuua ainult puhvertsoonidest või samasugustest kaitsevöönditest nagu Eesti ise (Soome, Läti, Leedu). Loetletud taimede müügil jaemüügipunktides tuleb neile kaasa anda taimepassid, millel on nende jaoks kohustuslik PZ-ERWIAM märgistus (vt foto 1). Kui märgistus puudub, siis on tegemist fütosanitaarnõuete rikkumisega, millest tuleks teada Põllumajandus- ja Toiduameti e-posti teel taimetervise@pta.agri.ee.

Kui soovite kartulit kasvatada, on soovitatav osta istutusmaterjaliks sertifitseeritud seemnekartul. Aianduskeskused pakuvad üsna laias valikus erineva valmimisperioodiga kartulisorte alates varasest ja keskvalmivatest ning lõpetades hilistega. See on kvaliteetne sordile vastav istutusmaterjal, mis on vaba karantiinihaigustest ja kahjuritest. Kui ostate seemnekartuli, on garanteeritud suurem ja hea kvaliteediga saak. Seemnekartulit

ostes tuleks tähelepanu pöörata pakendile kinnitatud etiketi olemasolule. See sisaldab sertifitseerimisandmeid ja taimepassi (vt foto 2). Tungivalt ei soovitata kasutada istutusmaterjalina söögikartulit. See materjal võib olla nakatunud viiruste või kahjuritega, mis võivad märkimisväärselt vähendada kartuli kvaliteeti ja saagikust, samuti nakatada teisi peremeeskultuure.

MIS TAHES Eestis või teistes EL-i riikides toodetud taimede või seemnete ostmisel veebist tuleks tähelepanu pöörata taimepassi olemasolule, mis kinnitab, et taimed on tootnud registreeritud tootja, kelle üle teostatakse fütosanitaarjärelevalvet. Kui ostmisel ei esitata taimepassi, siis andke sellest teada, saates meil aadressile taimetervise@pta.gri.ee.

Kui hing ikkagi eksotikat ja otsustate tellida taimeseemneid või istutusmaterjali interneti kaudu väljastpoolt EL-i, peaksite arvestama, et kõigil EL-i imporditavatel taimedel ja seemnetel peab olema fütosanitaarsertifikaat. Seoses Brexiti laienemise nõue ka Ühendkuningriigist imporditud taimedele ja seemnetele. Fütosanitaarsertifikaadi väljastab taimse materjali päritolumaal fütosanitaarteenistus. See kinnitab vastavust EL-i fütosanitaarnõuetele. Samuti on olemas nimekirja taimsest tootmisest, mida on keelatud kolmandatest riikidest EL-i impordida. Nõutud fütosanitaarsertifikaadi puudumisel või EL-i impordikeelu puhul saadetakse tellitud taimed, samuti seemneid või taimi sisalduvad postisaadetised tagasi või hävitatakse.

Vanasõna ütleb, et parem karta kui kahetseda. Karantiinsete kahjurite asjus võib seda võtta sõna-sõnalt, sest olukorra tõsidusest saad aru alles siis, kui on vaja tegeleda tagajärgede likvideerimisega.

Huvipakkuva taimse toodangu kohta täpse info saamiseks soovime pöörduda Põllumajandus- ja Toiduameti spetsialistide poole (www.pta.agri.ee) või kirjutada e-posti aadressil pta@pta.agri.ee või taimetervise@pta.agri.ee.

Maria Brizmer

Põllumajandus- ja Toiduameti taimetervise ja paljundusmaterjali osakonna peaspetsialist

Paljud teadjamehed on öelnud, et noored on meie tulevik

Olen Mihkel Juhkam ja töotan alates veebruari algusest Kohila Avatud Noortekeskuses. Varasemalt töötasin Eesti Vabaõhumuuseumis teenindajana, kuid vahemaa tööle sõitmiseks oli liiga suur ja nii hakkasin otsima tööd kodu lähedale. Just siis ütles Veronika mulle, et Kohilasse otsitakse noorsootöötajat. Pikalt ma mõtlema ei hakanud, kuna noortega töötamine mulle meeldib ning olen sellega varasemalt kokku puutunud. Niisiis saatsin oma CV ära.

Paar päeva hiljem sain meili, et olen oodatud vestlusele. Töövestlusel käidud ja ju ma siis jätsin endast hea mulje, et mind võeti tööle. Kuid miks noorsootöö? Noortega töö annab mulle võimaluse panustada meie noorusesse. Juba paljud teadjamehed on öelnud, et noored on meie tulevik. Sellele vastu on laulnud aga Singer Vinger, kelle laulusõnad ütlevad, et noored on hukas. Mina arvan, et nii ei ole ja kui noored on siiski hukas, tuleb nendega rääkida ja nad hukatusest päästa.

Noorte pooltelt olen tegev veel ka Kohila valla noortevolikogus. Sellest kuust olen ma volikogu esimees. Noortevolikogu töö on samuti üks viis, kuidas noorte võimalusi parandada. Oleme korraldanud osaluskohvikuid, kus noored saavad näost näkku kohtuda otsustajatega

ja rääkida oma ideedest, mida teha ja kuidas noorte elu parandada. Veel oleme korraldanud muusikatänavaid koos Kohila valla hoovide päevaga. Peamiselt tegeleme sellega, et anname vallavalitsusele omapoolseid hinnanguid nende otsustele ja määrustele, mis puudutavad noori.

Varasemalt olen kokku puutunud noorsootööga Hageri Avatud Noortekeskuses. Töötasin seal poole kohaga. Olen olnud ka ringijuhendaja nii Kohila gümnaasiumis kui Hageri rahvamaajas. Hageris vedasin mudelautode ringi, mille võtsin üle eelmiselt juhendajalt. Lisaks sellele andsin seal ka noortele näiteringi. Lisaks Hagerile andsin näiteringi ka gümnaasiumis. Üks minu hobidest ongi näitlemine. Näitlemisega olen tegelenud terve oma elu. Alustasin Sutlema lasteiaias, kus meie rühma kasvatajad panid meid erinevaid rolle mängima. Sealt veel mingit näitlejahinge ei tekkinud, kuid näitlemise vastu hakkasin ise huvi tundma umbes teise klassi poole pealt, kui Maria Saarna meid kogu klassiga lavale torkas. Ega ma väga õnnelik ei olnud laval olles, kuid kui sain oma esimese preemia ja esimese publiku, siis sain aru, et kui see on paradüüs, siis siin ma tahangi elada. Lisaks sellele olen osalenud Kohila Hoovide teatri projektis Hageri lavastustega. Viimane aasta olin lavastaja rollis. Tegelen veel ka rahvatantsuga ja tantsin hetkel

meie kooli segarahvatantsurühmas Rõõmulised.

Lisaks kõigele eelnevale teavad ilmselt paljud mind saatest Ma näen su häält kus osalesin nime all Järgmine Tõnisson. Saates osalesin mina teesklejana ehk mittelauljana. Muljed saatest on meelestunud. Kogu sealne meeskond on lihtsalt super äge. Tiim on väga toetav ja võimalusi pakkuv. Esiialgu, kui ennast saatesse kirja panin, hakkasin hiljem kahtlema, kas tahan osaleda. Kuid lõpuks, kui saate toimetaja mulle helistas, siis otsustasin siiski osaleda, et saagu mis saab. Ja nagu aru sain, siis oli see väärt otsus. Saates osalemine andis kindlasti juurde palju kogemusi ja võimalusi, nüüd on nii öelda jalg ukse vahel ka telemaailmas. Nõunikud olid aga väga-väga kavalad. Nad ütlesid palju selliseid asju, mis oleks võinud saada mulle saatuslikuks selle saate juures. Näiteks videovoorus nad hammustasid läbi mu taustavihje. Videos olin ma ruumis kus seinal rippusid kitarrid. Nõunikud hakkasid selle üle arutama, et vaevalt on see minu kodu ja et võibolla olen oma töökohas. Nii see ka oli. Olin ennast sisse seadnud noortekeskuse bändiruumis. Kuid peale suuliigutamise vooru oli raske jääda tõsiselt, kui nõunikud justkui ühest suust ütlesid, et olen ise selle laulu sisse laulnud ja selle mõttega läksid nad ka lõpu-ni välja. Lõppvoorus ehk riskiküsitluses vastasin

Osalemine saates "Ma näen su häält". Kuva-tõmmis Kanal2.ee veebilehelt.

Fotograaf Rauno Liivand.

küsimustele kobamise peale.

Petmisest niipalju, et eks see petmise oskus on tulnud sellest, et olen kogu elu tegelema näitlemisega ja ju ma siis uskusin ka ise seal olles, et oskan laulda. Mingil määral ma olin-gi saates justkui topeltagent ehk petsin topelt, kuna laulmine ei ole mulle võõras. Põhikoolis ja gümnaasiumis käisin kooris laulmas ja olen osalenud isegi laulupeol. Selles mõttes vabandan enda muusikaõpetajate Aime ja Merve ees. Kuid möödalaulmine tuli minu puhul sellest, et ma pole pea aasta laulnud ja saates laulsin nii kuidas torust tuli, ehk ei harjutanud kodus väga palju neid laule. Välja arvatud suu liigutamine, mida õppisin pea 3 päeva.

Tule ja kohtume Kohila Avatud Noortekeskuses.

Mihkel Juhkam

Ma olen elus täpselt seal kus ma olema pean

Minu rahvusvaheline teekond algas aastal 2017, kui FLEX programm viis mind aastaks vahetusõpilaseks West Virginasse, Charlestonisse. Seda aastat võiks teise nimega kutsuda ka esimeseks hüppelauaks, sest selle jooksul omandatud julgus avas mulle ukse enesekindlana mina poole. Leidsin iseenda ja sain kinnitust sellele, et minu kutsumuseks on justnimelt muusika.

On aasta 2020, keskkool läbi ja mida muud ikka teha kui edasi õppida. Paraku ei ole Eestis mitte ühtegi ülikooli, mis õpetaks džäss ja kaasagset muusikat sarnase tehnikaga nagu seda tegi minu unistuste kool Berklee College of Music. "Milleks karta, pärast kahetsen?" – sellise mõttega käisin 2020 aasta veebruaris Rootsis katsetel ja minu rõõmuks, sisse sain!

Esimene aasta algas 2020 sügisel ja möödus koroonatõttu Zoomi vahendusel, aga juba järgneval sügisel panin seljakoti selga ja lendasin Bostonisse.

Uus keskkond, uus kool ja uued inimesed, aga ma olen elus täpselt seal, kus ma ole-

ma pean. Tunnen südames, et Berklee süütas minus sädeme, mida ei oleks suutnud süüdata mitte ükski teine muusikat õpetav ülikool.

Ameerika Ühendriigis sisened sa ülikooli ilma kindla erialata ja kinnitad oma valiku alles teise aasta alguses. Nüüdseks juba peaaegu teise aasta lõpus on minu erialaks elektrooniline produktioon, heli disain ja hääle kasutus. Õpin harmooniat, muusika analüüsimist, kirjutamist ja ka noodist laulmist. Peale kõige selle olen õppinud ka DJ süsteemiga vinüüli keerutamist, lavalist liikumist, improvisatsiooni, stuudiotehnika kasutamist ja audiotöötlust. Erinevate ainetete nimekirja jätkub ja kõige põnevamad ained on alles ees, aga selle semestriga saab mul juba pool kooliteed läbi.

Elan koos toakaaslastega korteris, sest paraku jäi koolil ühikakohtadest puudu. Aga kuna kolmanda ja neljanda aasta õpilased elavadki enamasti oma korterites, siis tegin mina enda jaoks selle muutuse lihtsalt varem. Sellest jaanuarist alustasin ka tööd Berklee giidina – tutvustan inimestele, kes Berkleest huvitatud on meie kogukonda, hooneid ja erinevaid eriala-

sid, mis neil valikus on, kui nad enda tee meie juurde seavad.

Muudkui jooksen ringi ja hoian ennast tegusana, sest selleks ma ju siia tulin, et targaks saada. Tegutsemise vahele mõlgub peas aga nii meelestult palju asju, mis hirmutavad – kust ma saan järgmise semestri õppemaksu? Mis siis, kui mul jääb tunnis inglise keelest puudu? Kuidas elamiskulud katta? Kas ma leian enda ümber inimesed, kelle peale saan loota?

Kõik täiesti normaalsed küsimused, mis paratamatult tekitavad õhku suured, hallid, piisaraiaid täis hirmupilved. Aga oluline on mitte

unustada seda, et nende pilvede taga paistab soe ja paitav päike, mis toob endaga kaasa julguse, käsikäes loominguliste vastustega nendele hirmutavatele küsimustele.

Rahvusvaheline õpe on näidanud mulle eelkõige seda, et me ei pea igast olukorrast üksi läbi minema - aeg-ajalt tuleb loota ja uskuda ka teiste inimeste abisse. Suur tänu kõigile armsatele inimestele, kes mind minu ülikooli teekonna jooksul enda nõu ja jõuga aidanud on. Minu teekond jätkub...

Kui sa tunned, et sinu rahakott uputab üle ääre ja ajab sul selja valutama siis soovitan sul minuga kiiremas korras ühendust võtta ja muidugi on sul võimalus ka broneerida konsultatsioonigaeg otse minu LHV koolikontola: Kert Markus Valdek EE097700771004825170. Õppemaks tahab aastaringelt minu selga valutama ajada...

Ja kui sina, kes sa seda loed, tunned, et tahaksid ka kuhugi kaugemale õppima minna, aga on paari julgustavat sõna vaja, siis minu sotsiaalmeedia on minu nimi, võta ühendust!

Kert Markus Valdek

Noored sõbrapäevakaarte valmistamas.

Projekt-õppe üritus „+1sõber“

Mina olen 10. klassi õpilane Lotta ning 12. veebruaril korraldasin projektõppe raames koos oma nelja klassiõega Kohila Avatud Noortekeskuses ürituse nimega „+1sõber“. Selle eesmärk oli teha sõbrapäeva üritus, kus noored saavad oma sõpradega sõbrapäeva veeta mängides ja muid huvitavaid tegevusi tehes ning ka mängulisel teel uusi sõpru leida.

Üritusele tuli oodatust rohkem lapsi, kellest paljud olid alguses veidi arglikud, aga oli tore vaadata, kuidas kõik juba pärast esimesi tutvumismänge headeks sõpradeks said.

Mängisime mängu nagu näiteks „Pikk nina“ ja bingo, aga laste lemmikuks osutus siiski õhupallidega mängimine. Valmistasime ka sõbrapäevakaarte, mille peale kleepisime lillekimbu kujul südameid. Ürituse lõpu poole, pärast paari tundi aktiivselt tegevustes kaasalöömist, pakkusime osavõtjatele snäkke, mille üle tundus kõigil eriti hea meel olevat.

Kui üritus hakkas läbi saama ning noortel oli aeg koju minna, oli hea meel näha kõiki lahkumas rõõmsa näoga. Küsides, kuidas üritus neile meeldis, vastas üks poiss, et see oli tema elu parim sõbrapäevapidu. Üldiselt tuli ürituse korraldamisel ette palju uusi olukordi, nagu näiteks, kuidas toetajaid leida või ürituse kava planeerida, aga ka mõned raskused. Kõige rohkem tahaks me tänada Kohila Avatud Noortekeskust, kes meil üritust korraldada lubas ja aitas ning alati oma nõu ja abiga olemas oli, kas siis pilti tehes, noori kuulama pannes või muudes olukordades.

Lotta Eleonora Kosarov

Noortevahetus „Achieve Comprehension“

Osalesime noortevahetuses „Achieve Comprehension“, mis leidis aset veebruari lõpus ja märtsi alguses Türgis Istanbulis. Rahvusvaheline noortevahetus on eri Euroopa riikide noorte omavaheline kohtumine, mille raames käsitlevad noored enda jaoks olulisi teemasid ja kogevad teistmoodi õppimist. Osalejad olid Eestist, Leedust, Norrast, Tšehhist, Horvaatia ja Türgist.

Saime palju uusi teadmisi projekti teema kohta ning jagada parimaid tavasid kultuuriliste erinevuste, integratsiooni ja kaasamise kohta. Rääkisime näiteks tolerantsusest, eelarvamustest ning diskrimineerimisest. Iga projektis osalev riik sai juhtida tema jaoks olulist mõttevahetust ja õpetada noortele uusi praktikaid, kuidas just nende teemadega toime tulla ning oma arvamust avaldada. Alguses tundus mõte sellest, et peame ise töötube korraldama, natuke nõme, aga tegelikult oli see just vahva – saime olla loomingulised ja käsitleda ainetikku vastavalt oma huvidele.

Meid oli kokku umbes 60 noort ning erinevate töötubade ja päevase programmi jooksul oli võimalik inglise keelt praktiseerida paljudest eri rahvustest inimestega. Samuti saime üksteisele õpetada oma emakeelt, mis oli kohati isegi naljakas.

Üks põnevamaid tegevusi on alati kultuuriõhtu, kus kõik tutvustasid oma riigi kultuuri ja pakkusid erinevaid suupisteid. Teiste riikide söökide-jookide ja tantsudega tutvudes sai palju uut teada. Samuti meeldis meile mäng „Secret Friend“ – projekti käigus sai igauks endale ühe projektis osaleva noore nime ning pidi tegema oma salajasele sõbrale terve nädala jooksul salaja heategusid või üllatusi.

Samuti oli meil võimalus projekti jooksul külastada Istanbuli, näha kultuuri ja osta oma lähedastele suveniire. Projektis osalenud türklastel olid meiega väga külalislahked ning kannatlikud. Nad rääkisid meile palju nende riigi ajaloost ning viisid meid parimatesse kohtadesse.

Karina Baumverk

Vahetusõpilasena Ungarisse

Mina olen Martha Kohila gümnaasiumi 10. klassist, kuid oma järgmise õppeaasta veedan ma juba Ungaris vahetusaastal.

Otsuse minna vahetusaastale tegin ma üpriski kiiresti. Septembris rääkis YFU kaudu veedetud vahetusaastast Uruguays mu klassiõde Egle ning see äratas minuski huvi, kuni ühel kolmapäeval võtsingi internetis lahti YFU Eesti kodulehe ja hakkasin asja uurima. Peagi oli mul nimekiri Kesk-Euroopa riikidest, mis mind huvitavad ning paar päeva pärast seda kuulasin juba infotundi, kus endised vahetusõpilased rääkisid oma kogemusest. Pärast seda täitsin ma juba ankeedi, et soovin saada vahetusõpilaseks ja mind kutsuti valimispäevale. Ungari oli alguses mu teine valik peale Tšehhit, kuid pärast uurimist ning kuna Ungaris polnud ammu vahetusõpilast Eestist käinud, otsustasin ma siiski Ungari kasuks.

Enne valimispäeva otsustasin ma siiski rääkida oma soovist ka vanematele, mis tundus üks kõige hirmutavamaid osasid, sest teadsin, et mõte oma tütar aastaks üksi teisele poole Euroopat saata ei meeldi neile. Nagu ma arvasin, oli neil alguses väga palju küsimusi, näiteks selle kohta, kus ma elan või kuidas ma koolis käin seal, kuid kõigile nendele küsimustele leidsime vastused ning ajapikku nad leebusid. Nüüd on nad isegi põnevil ning räägivad mulle pidevalt Ungarist erinevaid fakte poliitikast, söökidest ning muust.

Valimispäeval oli peale minu veel kolm tüdrukut ning paari tunni jooksul toimusid meile eraldi vestlused, kuid pidime ka koos paar harjutust lahendama, mille põhjal YFU otsustas, kas me oleme valmis minema vahetusaastale või ei. Isegi kui see tundus algul hirmus, siis kokkuvõttes olid kõik väga sõbralikud ja valimispäev polnud midagi õudsat. Järgmine samm pärast seda oli juba lepinguvestlus koos minu emaga ning jõulude ajal sõlmisin ma ametlikult lepingu.

Kõige suurem osa senini mu teekonnast enne vahetusaastat on siiski raha kokku saamine, kuna vahetusaasta Ungaris maksab 5900€. Alguses panin plaani paika, et kui ma aktiivselt toetajaid otsin, suvel palju töötan, YFU stipendiumi saan ja mu vanemad veidi aitavad, saan raha kokku. Esimene tagasilööki tuli muidugi siis, kui sain teada, et kahjuks YFU stipendiumit ma ei saanud, kuid olen aru saanud, et oluline on mitte iga ei peale pead norgu lasta.

Isegi kui minu vahetusaasta, ehk see kõige tähtsam ja põnevam osa on ees, siis ka vahetusaastale eelnev aasta on omamoodi kogemus ja arendab kindlasti palju. Muidugi kohtud sa paljude uute inimestega ja saad ka uusi sõpru, kes elavad sinuga sama protsessi läbi. Igale noorele, kes on vahetusaastast mõelnud, ütleks ma kindlasti, et seda ei pea kartma, sest jah, see teekond on vahel raske ja sa pead mõnikord tõestama, et just sina oled seda väärt, kuid lõpuks on see kõik siiski ühe su elu ägedaima aasta nimel, mille sarnast kogemust pole kuskilt mujal võimalik saada.

Martha Toom

Tahad rahvusvahelist projekti teha?
Välismaale õppima või tööle minna?

Sinu piirkonnas jagab infot Kohila Avatud Noortekeskus - raplamaa@eurodesk.eu

Keegi ei peaks kasutamata jätma võimalust uue seiklusega liitumiseks

Minu nimi on Mariam Tsekvava ja ma olen pärit Gruusiast. See on väike ilus riik Ida-Euroopas, Kaukaasias. Olen 19-aastane ja õpin ülikoolis rahvusvaheliste suhete teaduskonnas teisel kursusel. Töötasin Gruusias müügiagendina ja ka mängu esitlejana. See tõttu otsustasin oma ellu tuua vaheldust ning otsustasin kandideerida Euroopa Solidaarsuskorpuse vabatahtlikuks. Valisin oma uueks seikluseks Eestimaa – selle imelise kultuuri ja looduse tõttu.

Peagi osutusin valituks ja sain Eesti poole tulema hakata. Olen olnud siin juba kaks kuud ja ma naudin seda väga. Ma poleks iial ette kujutanud, et veedan Eestis nii unustamatut aega. Olen juba mõnes Eesti linnas käinud ning mind üllatab Eesti loodus ja külm ilm. Mul on nii hea meel, et minu ümber on hämmastavad inimesed, kes mind palju toetavad ja aitavad siin kohaneda.

Olen vabatahtlik Kohila Avatud Noortekeskuses. Minu ülesanneteks on olla koos noortega, jagada mõtteid, rääkida erinevatel teemadel ja luua neile erinevaid tegevusi, mis aitavad neil oma vaba aega paremini sisustada. Olen siiani õppinud palju, mis mulle varem polnud tuttav, kuna ma pole enne vabataht-

liku tööd teinud. Minu peamine eesmärk on tuua oma imeline kultuur Eesti inimesteni ja vahetada seda Eesti omaga. Kui mind Euroopa Solidaarsuskorpuse projekti vabatahtlikuks valiti, olin uue kultuuriga liitumise üle ülimalt põnevil. Esimene mõte oli, et see muudab mu elu igaveseks ning igapäevane reaalsus näitab, et need on suuremad muutused, kui ma ootasin.

Minu kui noore tüdruku jaoks on see suur võimalus õppida kohanemist ja asjade juhtimist. Kohtun iga päev erinevate inimestega, kellel on erinev kultuur ning kultuurivahetus on parim, mida kogu oma elu jooksul kogeda saab. Kõik peaksid ületama iseenda kultuuri-piire, et tunda uut erinevat kultuuri ja lasta sellel oma elu muuta. Keegi ei peaks kasutamata jätma võimalust uue seiklusega liitumiseks.

Õpin iga päev, kuidas ületada oma raskused iseseisval välisriigis elamisel ja inimesena arenemisel. Projekti parim aspekt on minu arvates tegevuste loomise ja korraldamise protsess ning tulemuseks on rõõmsad näod. Igakuised koolitused annavad võimaluse analüüsida oma rolli siin ning teada oma kohustustest ja vastutusest.

Mariam Tsekvava

Koolivaheaeg

HAGERI NOORTEKAS

25.04 - 29.04

APRILL 25 **Koolivaheaja linnalaager**
Info leiad Hageri noorteka Facebooki lehel

APRILL 26 **Koolivaheaja linnalaager**
See tuleb mega võnge!

APRILL 27 **Ringitegevused**
Vaheaja ringitegevused on eriti kaasahaaravad, kutsu sõber ka kaasa!

Lisainfo:
fb Hageri Avatud Noortekeskus

HAGERI RAHVAMAJA NOORTEKESKUSE HUVIRINGID 2022

Teisipäev
SAVIRING – juhendaja Ingrid Raudsepp (fb Hageri Savituba)
12.30 – 13.30 1.-2. klass; 14.00 – 15.00 3.-4. klass
15.30 – 16.30 avatud tund kõigile soovijatele
14.00 JUDO – juhendaja Kati Reispas (tasuta)
e-post: katipass@hotmail.ee

Kolmapäev
13.00 NÄITERING 1 klass – juhendaja Maria Saarna
e-post: maria.saarna@kohila.edu.ee
14.00 KOKANDUSKLUBI juhendaja Kärölin Heinmäe
karolinh@tlu.ee

Neljapäev
13.00 – 13.45 RAHVATANTS – juhendaja Riina Annilo
e-post: riina.annilo@kohila.edu.ee
14.00 – NÄITERING 2-3 juhendaja Maria Saarna
e-post: maria.saarna@kohila.edu.ee
16.00 TÕDRUKUTE KLUBI – juhendaja Kristi Paurson (tasuta)
e-post: kristi.paurson@kohila.edu.ee
14.30 MUDELAUTO ring – juhendaja Romet Reisin (tasuta)
e-post: romet.reisin@gmail.com

Reede
14.00 MEEDIARING – juhendaja Kärölin Heinmäe
e-post: karolinh@tlu.ee

Ringid on rahastatud riigi huvihariduse rahastusest.
Lisainfo: noorsootöötaja Kristi tel.55641532

Prillimäe Noortetoa
huvitegevused
Prillimäe alevik, Sõpruse 11-1

esmaspäev:
15:30 Disainiring
juhendaja: Annika Vinnal

kolmapäev:
15:30 Loovusring
juhendaja: Katrin Ilau

Huvitegevused on tasuta!

Lisainfo: Noorsootöötaja Katrin Ilau
katrin.ilau@kohila.edu.ee, 55566934

KOHILA AVATUD NOORTEKESKUSE huvitegevused

ESMASPÄEV:
17:30 Tegevusring
juhendaja: Rene Allert

TEISIPÄEV:
16:00 Loovusring
juhendaja: Vabatahtlik Mariam

KOLMAPÄEV:
16:30 DJ ring
juhendaja: Rene Kolon

ÜLE NÄDALA NELJAPÄEV:
15:00 Kokka 123
juhendaja: Evelyn Kullarand

KORD KUUS:
toimub seiklusring noortega kokkuleppel
Juhendaja: Karina Baumverk

Haridus- ja Noorteamet kutsub Raplamaa koole kandideerima aasta kooli tiitlile

Aasta kooli konkurss on startinud ja ootab osalema üldharidus- ja kutsekoole igast Eesti paigast, olgu tegemist suure linna- või väikese külakooliga. Raplamaa kooliperele on tiitlile kandideerimiseks aega 24. aprillini.

Haridus- ja Noorteameti projektijuhi Kadri Ratase sõnul soovitakse konkursiga märgata ja tunnustada koole, kus õppimiseks on loodud koostööd soodustav ja loovust arendav õpikeskkond. „Meie koolid on viimaste aastatega palju muutunud, tänapäeva koolikeskkond on mitmekülgne ja loominguiline. Aasta kooli projektiga saavadki koolipere tuua esile oma kõige positiivsemad küljed, õpilased saavad tutvustada kogu Eestile oma kõige toredamaid õpetajaid ja põnevamaid õppimisviise. Sel aastal soovime konkursiga tähelepanu pöörata ka koostööle ja üksteisest hoolimisele,” rääkis Ratas.

Tänavu asutakse aasta kooli valima viiendat korda. „Läbi aastate oleme näinud õpilaste suurt entusiasmi ning head koostööd õpetajate ja koolijuhtidega, mille tulemusel on aasta kooli projekti raames jõudnud meieni üle 150 videoklipi, mis jutustavad toredaid lugusid nii meie suurematest kui ka kõige pisematest koolidest. Näiteks eelmisel aastal läks tiitli võit Uulu Põhikoolile, mis on küll väike, ent kus on ühtehoidev koolipere, tegutsetakse ühiste eesmärkide nimel ja hoolitakse kõikidest.

Seega on kõigil osalejatel võrdsed võimalused, vaja on vaid pealehakkamist ja oleme juba näinud, et seda meie õpilastel jagub,” julgustab Ratas koole osalema.

Aasta kooli tiitlile kandideerimiseks tuleb koolidel laadida 24. aprilliks veebilehele <https://konkursiveeb.edu.ee/> ülesse kooli tutvustav lühivideo, pildigalerii ja lühike iseloomustus. Täpsed tingimused konkursil osalemiseks leiab aadressilt www.harno.ee/aastakool.

Aasta kool 2022 selgub žürii hinnete ja rahvahääletuse tulemusena. Aasta kooli tiitli võitja kuulutatakse välja 27. mail ETV otsesaates „Terevisioon“.

Aasta kooli on valitud neljal korral. Eelmisel aastal pälvis aasta kooli tiitli Uulu Põhikool, 2020. aastal oli tiitli omanikuks Võru Gümnaasium, aasta varem Viljandi Gümnaasium ning kõige esimene aasta kool oli Tallinna 32. Keskkool.

Aasta kooli valimist toetab Euroopa Sotsiaalfond. Aasta kool on osa Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt välja kuulutatud aasta õpetaja konkursist.

Lisainfo:

Haridus- ja Noorteamet
opetaja@harno.ee
Tel: 512 1131

Irmeli Vaher Temperamaalid Aastaajad maastikul

Kohila raamatukogu,
6. aprill–2. mai 2022

ÜRITUSE TULU LÄHEB HEATEGEVUSEKS MTÜle KATIKODU

PÜHA PÄEV LASTEGA
TIBUD JA JÄNKUD
HAGERI RAHVAMAJAS

17 APRILL 12.00-15.00

VAHVAD MEISTERDUSED
TÖÖTÖAS, SÄRTSAKAD ESINEJAD,
LASTEDISKO, MUNAJAHT, ESMAABI, LASKETIIR
NING MUUD HUVITAVAT

VÄIKESE LISARAHHA EEST: ÕNNELOOS, NÄOMAALINGUD JA
KOHVIK (arveldamine sularahas)

Uuskasutus-keskus, DUSHKA, POPOCO, KÄRTERVAKU, BIOTHEKA, SKYPARK, Stillabunt, ANDESTON, SISSEPÄAS TASUTA

Korraldab Ladies Circle Kohila klubi

Männi lasteaed toimetab juba kolmandat aastat roheline lasteaiana

Aeg on umeruttu möödunud sellest hetkest, kui liitusime projektiga „Roheline kool“.

Sellel õppeaastal olid fookuses kolm teemat: jäätmed, lasteaia õueala ning elurikkus ja loodus. Sügisel kogusime lapsevanemate abiga loomaia loomadele kõrvitsaid, õunu ja porgandeid. **Teeme siinjuures kohe ka üleskute kogukonnale: pange sel kevadel maha veel rohkem KÕRVITSAID, PEETE JA PORGANDEID ja tooge need sügisel meile, et saaksime taas loomaia loomi rõõmustada.**

Samuti aitasime kirjutada suve lõpus ilmunud roheline kooli kogumikku „Head näited tegevustest programmis „Roheline kool“, jagades meie lasteaia kogemust erinevate jäätmete utiliseerimisel. Võtsime aktiivselt osa mitmest ühisprojektist, näiteks maailmakoristuspäevast, mille raames korjasime kogu lasteaiaaperega Kohila alevist pisiprügi, ja nutijahist, mille käigus kogusime lastevanemate abiga palju vanu elektroonikaseadmeid ja viisime need Kuusakoskisse.

Jõuludeks meisterdasime jõulukaarte hooldekodude elanikele ja töötajatele, et nende ellu natukene rõõmu ja vaheldust tuua. Aastaringelt toovad vanemad lasteaeda patareisid, küünlaümbrised ja saia-leiva kilekotte. Patareid viime lastega jäätmejaama, nii Kohilasse kui ka Kiisale. Küünlaümbrised viime Kuusakoskisse ja kilekotid toimetame Pahlka Camphilli külla, kus nendest kootakse kilevaipu. Vaibad jõuavad ringiga taas meieni ja lapsevanemad saavad neid endale osta, toetades omakorda toredaid inimesi Camphilli külast. Liitusime Rärpina aianduskooli projektiga „Maitsetaimedega sõbraks“. Nüüdsest kasvatame aknalaual sidrunmelissi ja piparmünti, jälgime koos lastega nende sirgumist, võtame pistikuid ja lahendame igal nädalal ülesandeid.

Oleme osalenud „Rohelise kooli“ erinevatel seminaridel ja koolitustel, nt „Elurikkus ja looduse hüved Suure Puu näitel“, „Ära viska toitu ära!“, „Mahepõllumajandus, elurikkus, oma toidu kasvatamine raamatuga „Porgand Piia seiklused“ jne. Vaatasime üle ja tegime kindlaks meie lasteaia toallid, puud-põõsad ja ka linnud, kes meie aias pesitsevad ja keda oleme näinud. Sildid puudele ja pöösastele valmivad maikuus.

Oleme tähistanud mitmeid toredaid tähtpäevi: sõbrapäeval käis meil külas jahimees Siim, kes rääkis, milliseid loomi kohtab Eesti metsas, millised loomad magavad talveund ning millised vajavad talvisel ajal inimeste abi. Saime teada, mida võiks loomadele-lindudele talvel süüa anda, mida peab tegema, kui kohtud metsas loomaga, kuidas loetakse põdra vanust ning miks on vaja loomi küttida. Koostöös jahimeestega leidsime Vilivere metsas koha, kuhu saame lastega talveperioodil loomadele süüa viia. Rahvusvahelisel sooja kampsuni päeval juhtisime tähelepanu soojusenergia kasutusele ja säästmisele. Lapsed tulid lasteaeda kampsunite ja villaste sokkidega, sest langetasime lasteaias rühmaruumides temperatuure. Vaatlesime erinevaid kootud kampsuneid, kindaid, mütse ja sülle. Arutlesime lastega, millised lõngad annavad rohkem, millised vähem sooja, miks on talvel kasulik kanda villaseid sokke ja muid villaseid riideid. Vaatlesime erinevaid mustreid ning uurisime, kuidas kampsunit valmistatakse, kust kohast saab villa ning kuidas lõnga erinevate värvidega värvitakse.

Rahvusvahelisel veepäeval rääkisime vee olulisusest, kokkuhoiu vajalikkusest, veeringlusest. Tegime palju põnevaid katseid. Toimus sportlik vastlapäev, kus võeti üksteiselt mõõtu liulaskmises – kellel pikad liud, sellel ka pikad liud. Kevade saabumist tähistasime matkaga metsa, otsisime kevade tunnuseid, mängisime kevade bingot ja pidasime piknikut.

Juba sügisest saadik elavad meie lasteaias vihmaussid. Meil on vermikomposter. See on kompostimismeetod, mille käigus vihmaussid hoolitsevad koorte, teepakkide ja muude biojätmete eest, mis meil rühmas tekivad. Lapsed saavad praktilisi teadmisi vihmaussi elutsüklist. Tore on vihmausse mikroskoobi all uurida, neid süüa, vett pihustada, mulda söeluda, mullast usse eraldada. Meie kasutame saadud mulda aknalaual kasvavate taimede istutamiseks ja väetamiseks.

Kevade edenedes on plaanis muuta niitmata roheala asukohta aias, viime selle päikeselisemasse kohta ja piirame madala aiakesega. Alustame meie õuealal kasvavate lilled ja taimede kirjapanekut. Külvame peenrakastidesse erinevaid teravilju: rukist, nisu, otra, kaera, tatart. Lisaks veel sinepit, maisi, rukkililli ja päevalilli. Liitusime põneva projektiga, et kasvatada kiulina (1x1 m) ja kartulit „Jõgeva kollane“. Soovime lastega kõiki neid olulisi taimi põhjalikumalt uurima hakata.

Enne puhkusele jäämist sõidame külla Tartu Loodusmaja, et näha lähemalt seda toredat kohta, kust „Rohelise kooli“ projekti juhitakse. Oleme käimas sellel valitud teel ja kuigi veel pikk maa on minna ja areneda, oleme rahul, et meie lasteaed on muutunud palju rohelisemaks, sihipärasemaks ja teadlikumaks. Oskame märgata ja rõõmu tunda ka väikestest edusammudest.

Kohila Männi lasteaia „Rohelise kooli“ töögrupp

KOHILA RAAMATUKOGUS

5.aprill - 2.mai

NÄITUS

"SOOKOLL JA SISALIK"

Elule heegeldas mänguajad
Ülle Tamm

KOHILA GÜMNAASIUM

LAHTISTE USTE PÄEV

SÜGISL KOOITTEED ALUSTAVATELE LASTELE
JA NENDE VANEMATELE
23. aprillil Kohila Gümnaasiumis
Kell 11.00-13.00

Lapsed saavad osaleda põnevates
töötubades, tutvuda uue ja kaasaegse
koolimajaga ning meie õpetajatega.
Lapsevanematele toimub infotund ja
ringkäik koolimajas.

Lahtiste uste päeval osalemiseks palume
saata kiri reet.kuhlberg@kohila.edu.ee.

Olete meile väga oodatud!

Kohila Gümnaasiumi nimel

Reet Kuhlberg, õppealajuhataja
reet.kuhlberg@kohila.edu.ee

Vol 2

LIIGURAPLAMAAL.EE

Liikumismäng "Liigu Raplamaal"

09.04.2022 – 09.05.2022 k.a

Külasta kampaania nimekirjas olevaid liikumisobjekte ning peale külastamist täida kampaania esilehel olev tabel. Liikuda on lubatud omal sobival viisil, ajalises kestvuses ning tempos.

Osaleda saab individuaalselt või perekonnana.

Aktiivne kevadkuu on alanud

Kampaania „Liigu Raplamaal“ kutsub sind looduses liikuma ning osa võtma liikumismängust.

Kampaania teine hooaeg jätkub seni tuttavatel radadel ja maastikel üle maakonna, kuid lisandunud on ka uusi.

Selle hooaja uueks teemaks on rabateed ja loodusrajad, mis on oma tuntud headuses – ürgsed ja eriti värske õhuga.

Kogu tervislike kilomeetreid omale sobivas tempos ja viisil. Pärast rajal käimist registreeri külastus meie kampaania esilehel.

Kuu aega kestva mängu jooksul saad teenida erinevaid meeneid ning võita loosiauhindu.

Liigu üksi, sõpradega või kogu perega ja naudi Raplamaa loodust!

Vaata lähemalt: Liiguraplamaal.ee

FITSPHERE KEVADINE LIIKUMISKAMPAANIA

RAPLAMA

KOOLID LIIGUVAD

Tule aprillis kooli jalgsi, ratta või tõukerattaga! Tõmba alla FitSphere äpp kogu sinna samme ning võida endale äge ELEKTRITÕUKERATAS!

KUI SIND TUUAKSE KOOLI, TULE AUTO PEALT MAHA 300 MEETRIT ENNE KOOLI!

Tule perega ka maakonna terviseradadele!
Loe lisaks
<https://www.liiguraplamaal.ee/>

Koeraspordi põnev maailm

Inimesed on lemmikloomi pidanud juba iidsetest aegadest ja üheks suurteks lemmikuteks on alati olnud ka koerad. Koerte tõud on väga eripalgelised, aga üks on kindel – tore on koos elada kuuleka koeraga. Kuulekaks koeraks saamine vajab aga treenimist.

Koerte kuulekuse treenimisel õpetatakse koertele seda, millist käitumist neilt eeldatakse ning arendatakse ka koera ja koeraomaniku koostööd. Kui koer teab, kuidas käituda ja peremees teab, kuidas reeglitest kinnipidamist loomasõbralikult nõuda, siis on ka igapäevaelu sujuv ja rõõmu pakkuv. Kuulekad koerad tegutsevad ka teenistuskooertena erinevates valdkondades, et koerte eriomadusi saaks ära kasutada seal, kus neist suur kasu võib olla (nt jäljajamisel, korra tagamisel, peidetud esemete otsimisel). Paljud koeraomanikud on aga kuulekuse õpetamisest jõudnud koeraspordini, mis annab võimaluse oma lemmikuga koos meeldivalt aega veeta.

Koerte tõumadused on väga erinevad ja seetõttu on ka koeraspordi alasid palju. Harrastatakse kuulekuskoolituse ja jäljajamise alasid, tehakse teenistuskooerte katseid (jalg, kuulekus, kaitse) ning pääste- ja jahikatsed, samuti harrastatakse agility't. Eksamitel ja võistlustel kontrollitakse koolituse tulemusi ehk koera ja koerajahi vahelist koostööd ning koerale õpetatud käitumise taset.

Ühe koeraspordi alaga on võimalik lähemalt tutvuda 23. aprillil Tagadil, kus leiavad aset Eesti saksa lambakoerte 2022. a meistrivõistlused kuulekuskoolituses. Näha saab seda, kuidas Eesti parimad koerad oma oskusi näitavad. Iga koer peab koos koerajuhiga sooritama teatud harjutuste skeemi – näitama kõrvakõndi, hüppama üle tõkke, tooma hantli omanikule jne. Kuna võistlus on lisaks saksa lambakoertele avatud ka teistele tõugudele, siis võib tublide saksa lambakoerte kõrval kohata ka kuulekaid teiste tõugude esindajaid.

Toimub see kogu päeva kestel ja pealtvaatajatele tasuta üritus Tagadi koerte treeningkeskuses, mis ei asu Kohilast sugugi

Loo autor seiklusraja võistlusel Tagadi Tarzan.

mitte kaugel, Viljandi mnt ääres. Uudistama tasub tulla kõigil koerasõpradel, sest siis on tee selge, kus oma pere koeraga ka tulevikus aega veeta. Tagadi treeningkeskuses on võimalik harrastada erinevaid koeraspordi alasid, seal on mitu treeningväljakut ja sisehall. Lisaks on seal ka koerte seiklusrada, kus saab perelemmikuga lõbutseda ja end proovile panna erinevatel pugemis-, roomamis- ja hüppamisatraktsioonidel.

Artikkel on kirjutatud Kohila gümnaasiumi 8. klassi loovtöö „Koerte kuulekuse treenimine“ raames.

Liisbet Lillemaa

Kohila võrkpalliklubi uudised

Kohila noormees Kristen Kangur saavutas Eesti U20 meistrivõistlustel pronksmedali.

25.–27. märtsini toimusid Tartus Eesti meistrivõistlused kuni 20-aastastele noortele. Kohila võrkpalliklubi kasvandik Kristen Kangur saavutas Selveri Tallinna võistkonnas pronksmedali. Enne viimast mängu olid nad kõik eelnevad neli mängu võitnud ning olid kindlad esikoha pretendendid, kuid mängus SK Tats Kiiliga tuli võtta vastu 1:3 kaotus, mis viis Selveri pronksile, hoolimata võidust hõbemedalile tulnud Tartu üle.

Kristen mängib Selveri koosseisus juba mitmendat hooaega ja on saanud palju Eesti tiitlivõistluste medaleid. Samas osaleb ta ka aeg-ajalt Kohila VK täiskasvanute treeningutel ning sel aastal mängis kaasa ka segavollet. Eeloleval suvel ootab Kristen kõiki väikesed võrkpallihuvilisi alates neljandast eluaastast trenni, et anda edasi oma häid võrkpallioskusi ja võimaluse tutvuda selle imelise pallimänguga.

30. märtsil osalesid Kohila noored võrkpallitüdrukud Keilas U12 ja U14 vanuseklassi Eesti meistrivõistluste põhja regiooni 2. etapil. U14-klassis oli kohal 17 võistkonda. Tüdrukud võitsid kümnest mängust seitse, kuid see neid veel medalile ei viinud. Aga kuna nad on alles aasta nooremad ja mängivad järgmisel aastal samas vanuseklassis, siis on täiesti kindel, et see võistkond toob Eesti tiitlivõistlustelt Kohilasse väga kõrge koha. Tüdrukutel on äärmiselt hea grupp, trennis käiakse kohal väga kohusetundlikult ja rõõmuga ning areng on kiire ja ühtlane. 2010/2011. a sündinute hulgas on meil juba praegu rohkem kui kaks võistkonda. Väga tubli tulemuse tegid Johanna Maria Merisalu, Eliise-Miia Mölder, Marie Karhu, Janne Abel, Maili Kingisepp, Marta Leps, Alina Salnikov, Marii Heleen Nummu.

U12-klassis mängisid meie tüdrukud kuus mängu, võites neist kaks. Ka selle vanuseklassi tüdrukuid on palju, kuid trenni oleme jõudnud vähem teha. Aga kuna nad on samamoodi väga huvitatud kiirest võrkpalli selgekssaamisest ja käivad usinasti trennis, siis ilmselt juba järgmisel etapil on neil võite kirjas oluliselt rohkem. Kuna treeninggrupiga on viimasel ajal ka uusi liitujaid ning on tekkinud sisemine konkurents, siis on motivatsioon kõikidel väga kõrge.

Rabivere küla vastlapäev

Sel aastal pidasime Rabivere küla vastlapäeva oma külas Ööbiku hoovis. Mäest liugu me lasta ei saa, kuna külas pole mäe. Kutsumise kaunist päeva vedama Loodus ja Loovuskeskuse toredad inimesed. Lapsi oli kohale tulnud igas vanuses. Neid õpetati tegema kratti, milles osalesid ka laste vanemad. Vesteldi vastlapäevadest ja korraldati lustakaid mängu. Eriti lõbus oli köievedu lumel, ankrumeesteks olid isad ja vanaisad. Kaasaelajate hääled

jäid kähedaks tõmbajate ergutamisest. Külahoovis süütas Ainar lõkke. Sõime Sirje tehtud maitsvat hernesuppi ja maiustasime maitsvate kuklitega. Täname kõiki, kes üritusel osalesid, Kohila vallavalitsust ja Loodus ja Loovuskeskuse vahvaid naisi.

Kohtume järgmisel üritusel- kevadlaadal.

MTÜ Rabivere küla nimel **Rita Torgo**

Kohila valla mälumäng pani hooajale punkti

Hageri rahvamajas tehti mälumänguga algust juba 2015. aastal. Tolleaegsest kord kuus kolmapäeviti kokkusaamisest sügis-talvisel hooajal on saanud hasartne mõttetrenn ja välja kujunenud traditsioon. 30. märtsil 2022 pandi punkt juba seitsmendale hooajale ja selgusid Kohila valla meistrid.

Küsimused ei olnud sugugi kerge teha ja kolmeliikmelistel võistkondadel oli nuputamist kõvasti. Küsimuste koostaja Tenno Sivadi tunneb asja ja oskab vahel ka lihtsamaid vastuseid keerukamalt küsida. Seda ikka mängu põnevamaks muutmise eesmärgil. Mängus olid pinget ja elevust ning vahel ka enda kirumist kui ka üle mõtlemist ja viimasel hetkel õige vastuse vaeleks parandamist. Faktiteadmiste vastukaaluks võib edu tuua hoopis oskus õiges suunas mõelda, tuletada ja proovida julgelt arvata. Siinkohal lisaksin mõned mängijate poolt esile tõstetud küsimused. Kas teate vastuseid?

1. Vaevalt leidub maailmas skulptuure või ausambaid, mida saaks koopiata arvukuse poolest võrrelda Michelangelo meistriteosega „Taavet“. Taaveti replikatsioone võib leida mitmel pool Euroopas, Põhja- ja Lõuna-Ameerikas, Aasias ja isegi Austraalias. 2000. aastal tahtis Firenze linnavalitsus kinkida ka Jeruusalemma linnale kuulsat Taaveti skulptuuri koopiat, kuid kingitus lükati tagasi kolmel põhjusel. Esiteks ei kuulu inimeste kujutamine kokku juudi traditsioonide vaimuga ja teiseks oli see märgiline tegelane puhta alasti. Aga mis oli kolmas põhjus?

2. Ühe Hans Cranachi (1513–1537; Lucas Cranachi vanem poeg) töö ostis 1974. a toimunud oksjonilt endale üks kuulus kunstnik, kes lisas sellele tööle mõned detailid ja sai uue šedöövi – „Cranach metamorphosis (Woman in a mirror)“, mille ta signeeris siis juba oma nimega. Kes oli see sisuliselt plaigiaat-kunstnik?

3. Mis imeriist on sellel 1957. a võetud fotol (foto 2)?

Selle seadeldise kupli alla on sisse ehitatud veel ka konditsioneer, raadio ja pisike külmkapike koos karastavate jookidega.

Kolmapäevases finaalis osales seitse võistkonda. Turniir koosnes viiest mänguvoorust, kuid üldarvestusse läks kirja nelja parema mängu punktisumma. Lisaks viiele kohalikule võistkonnale pakkusid konkurentsi Tallinna naiste ja Saku meeste võistkond. Auhindu jagus kõigile, kolm parimat võistkonda said puidust käsitöökorvide omanikeks, teistele jagus aga kalendrid ja raamatuid. Hooajal 2021/22 kogunes mängupunkte tublisti ja kohad jagunesid järgmiselt:

- 7. koht naiskond **Põhjatuli** – 96 punkti
- 6. koht võistkond **Ketecor** (osales vaid kolmel korral) – 104 punkti
- 5. koht võistkond **Hageri küla** – 107 punkti
- 4. koht võistkond **Metsaselts** – 111 punkti
- 3. koht meeskond **LC Saku** – 118 punkti
- 2. koht naiskond **Team Ahma** – 138 punkti
- 1. koht ja Kohila valla mälumängu meistritiitel kuulub **Angerja-Pahkla meeskonnale** (foto 3 Angerja-Pahkla meeskond) **koosseisus Mart Sepping, Tago Holsting ja Aron Anton**, kes kogusid 153 punkti ja hoiavad meistritiitlit enda käes juba viiendat aastat järjest. Tubli töö!

Palju õnne kõigile eduka turniiri läbimise eest. Tähtis pole ju võit, vaid osavõtt!

Kaunist kevade jätku ja uute kohtumisteni uuel hooajal Hageris.

Õiged vastused:

1. „Tähelepanelikud“ juudid märkasid, et Taaveti kuju oli ümber lõikamata. Londoni Victoria ja Alberti muuseumi Taaveti kipskoopia sai tuntuks tänu sellele, et kui muuseumi külastas kuninganna, kaeti Taavetil teatud kohad viigilebega. Michelangelo valmistas Taaveti marmorskulptuuri aastatel 1501–1504.

2. Salvador Dali (1904–1989). Plagiaat ehk loomevargus on võõra teose või selle osade avaldamine enda omadena. Cranachi teosel on naise rind paljas, mis näitab elukutset (prostituut), kaelas kulda ja karda ning peas uhked suled. Dali täiendas maali kolme hämmastava detailiga: esimene on madu, mis kehastab edevust ja pattu; teine on Dali kuulsad sipelgad, kes roomavad otse üle naise keha, see on märk inimliha lagunemisest; kolmas detail on peeglist välja paistva moonutatud grimassiga kohutav kummitus. Dali arendas vanameistri (Hans Cranachi) ideed ja viis selle lõpuni, paljastades vaatajatele patu kehastuse – moonutatud näoga fantoomi. Kuna see teos on uus kompositsioon, siis signeeris Dali selle metamorfoosi ka ära (paremal varukal, vasakul)

3. Muruniiduk.

Rapla Jehoova tunnistajate kogudus

Pühapäeval, 10.04 kell 11.30 toimub piibliteemaline erikõne teemal „Miks vaadata tulevikku lootusrikkalt?“. **Reedel, 15.04 kell 20.15** olete oodatud kuulama kõnet Jeesus Kristuse surmast ja selle tähendusest meile. Koosolekud toimuvad Raplas, Viljandi mnt 8/Aasa 8, kuningriigisaalis. Lisaks on võimalik jälgida ülekanne internetis.

Info: tel 5663 6466

Infot leiab ka internetist JW.ORG (Meist / Mälestusõhtu)

Õnnitleme eakaid aprillikuu sünnipäevalapsi!

BENITA TUUR	98	MARIA JEMELJANOVA	82
NIINA GORODNITŠEVA	94	TAISIA MOKEJEVA	81
ELME MÄNNIK	93	TIIU MAE	80
MEERY METSALLIK	93	EERIK REITER	80
PILVI-ESTER ALBIN	91	ILSE VIIDING	80
OLGA TSEMIN	90	MIHKEL VAHTRAMÄE	80
ERVIN URVAS	90	MILVI UKKIVI	77
OLLI RAUDSEPP	86	HEINO PIISANG	77
MILVI KANGUR	85	AILI NIINEMETS	77
REIN HIRS	85	MARI ALAVINA	77
VALDUR VÄRK	84	RUTH ESKO	77
HELENE LINDENBURG	84	KALLE TALVISTE	77
ALEKSANDER ASPERG	84	REIN VAHARO	77
ÕIE SAVIIR	84	AIME OJASTIK	76
VALENTINA KUKUŠKINA	83	HARRI JAANIMÄGI	76
VÄINO SILD	83	ELLE ARMAS	76
MARI KOITLA	83	VALERI BELOKONENKO	76
LEILI TUTT	83	MAI TORRI	75
ELMUR TIISLÄR	83	MARIANNE SARAND	75
ANATOLI RJABOV	83	LINDA KARAGODINA	75
INDREK AAVER	83	ANNE MAASALU	75
EVI NERUT	83		

Õnnitleme noorimaid vallakodanikke!

TRIIN ELIISE OTSTAVEL	ARION LEISTE
ALEKSANDRA NAOMI KOCH	OLIVER SÄDE
OSKAR ARNIK	RANEL VEENSALU
ROVEN TAMMEARU	

EELK Hageri Lambertuse koguduse teated

Reede, 15. aprill, suur reede

12.00 jumalateenistus, armulaud

Pühapäev, 17. aprill, ülestõusmispüha

10.30 kuulutus tund kirikus
11.45 pasunakoori kontsert
12.00 jumalateenistus, armulaud. Laulab kammerkoor Lambertus. Mängib koguduse pasunakoor

Esmaspäev, 18. aprill

10.30 väikelaste muusikaring kogudusemajas

Reede, 22. aprill

19.00 noortekas Kohilas, mõisakooli algklasside majas

Pühapäev, 24. aprill

11.30–12.00 raamatukogu kogudusemajas
11.30–12.00 laste lauluring kogudusemajas
12.00–13.15 pühapäevakool kogudusemajas
12.00 jumalateenistus, armulaud

Esmaspäev, 25. aprill

10.30 väikelaste muusikaring kogudusemajas

Pühapäev, 1. mai, hõbeleer

12.00 jumalateenistus, armulaud

Esmaspäev, 2. mai

10.30 väikelaste muusikaring kogudusemajas

Reede, 6. mai

19.00 noortekas Kohilas, mõisakooli algklasside majas

Pühapäev, 8. mai, emadepäev, ristimispüha

12.00 jumalateenistus, armulaud

Jumalateenistused Hageri kirikus
igal pühapäeval kell 12.00

Täpsem info koguduse kodulehel
<http://www.eelk.ee/hageri/>

JEESES on LOOTUS

Ülestõusmispühad Kohila Baptistikoguduses

14. aprill kell 19.00
film "Jeesuse elu"

15. aprill kell 18.00
Suure Reede jumalateenistus

17. aprill kell 07.00
palvushommikusõök

17. aprill kell 11.00
Ülestõusmispühade jumalateenistus

kohilakogudus.ee

ÕPITUBA

14. aprill kell 18.30
Kohila Gümnaasium

DAVID VSEIOV
ajaloolane, Eesti Kunstiakadeemia emeritprofessor

- Kuidas mõista ajalugu?
- Kust on ajalugu meid toonud ning kuhu viib?
- Kuidas mõista arengut?

OMAOSALUS 3 EUROT
TASUMINE KOHAPEAL SULARAHAS

REGISTREERUMINE
TEKSTISÕNUMIGA 505 3642
VÕI E-POSTILE REKTRU@HOT.EE

JÄRGIME KEHTIVAD PIIRANGUID

JÜRIÖÖ JOOKS
21. APRILLIL KELL 21.00
TULE JOOKSMA!

Start Bussika parklas
Tule koos sõprade, töökaaslaste või perega!

Registreeri oma viieliikmeline võistkond:
vaino.maasalu@kohila.ee või tel 5556 0086
Vaino Maasalu

Kohila Puksiirabi ja Kaevetööd

116 OÜ
Tel. +372 50 62 318

- Sõidukite, kaubikute jm. tehnika, kauba transport, avariiline abi
- Kaabli, vee- ja kanalisatsioonitrasside, vundamendi, kraavide kaevamine, kändude juurimine, pinnasetööd

Vajadusel tuleme kohale, hindame olukorda, anname nõu ja teeme hinnapakkumise.

Tel. 506 2318 • kohilapuksiirabi@gmail.com
FB: Kohila Puksiirabi

LISAINFO TELEFONIL:
53 292 522 VÕI
+372 4 892 670

Võtame tööle:

VANEMTEENINDAJA
PALK AL 1100€

KOHILA kauplusesse

Saada oma CV: cv@okelektra.ee

Tööle asumise aeg: koheselt
Töökoht asub: Viljandi mnt 3a, Kohila

KUULUTUSED

Müüa lõhutud küttepuid; lepp-70eur/rm, min kogus 10 ruumi, transport tasuta. tel 506 2645.

Puhas hobusesõnnik (ilma saepuru ja põhuta) kottidesse pakendatult (150l). Tasuta koju toomine Kohila valla piires alates 7 kotist. 5663 3596- kuulutus ei aegu.

Pakun muruniitumise ja trimmerdamise teenust koduaedades, ühistute ja äriühingute ümbruses. Helista ja küsi lisa 5399 3595.

Loone Villa otsib **suve hooajaks klienditeenindajaid ja kokaabi**. Info tel 5305 2508.

Müüa veisekomposti. Kuulutus ei aegu. Asume Hageris. Tel 507 9115.

Väikeveod kuni 2 tonni. Kohaleveoga liiv, muld, killustik, sõnnik, asfaldipuru, betoon. Tel 509 2936.

Kartuli ja köögivilja kojuvedu. Gala, Laura kartul, porgand, sibul, peet, kapsas. Tel 5834 6809.

OSTAN VANAKRAAMI. ANTIKI JA NÕUKOGUDEAEGSEID ESEMEID. NÄITEKS. MÄNGUASJU, TARBEKLAASI, HELIPLAATE, KODU JA RAADIOTEHNIKA, SÕJAGA SEONDUVAT j.n.e. PAKKUDA VÕIB KÕIKE. TEL. 502 4760.

Ostan autoromusid, põllutehnikat ja vanarauda. Sobivad igas seisukorras. ARKi arvelt kustutamine. Transport minu poolt. Parim hind! Tel 5807 8906.

Ostan kasutult seisma jäänud või kiirmüügihinnaga sõidukeid. Toimivaid, avariilisi, riketega, arvelt maas, vanu ja lihtsalt kasutult seisvaid. Koha peal kiire vormistamine ja tehing. Pakkumisi ootan seisevauto@gmail.com või 56188671 Järgi tuln puksiiriga ja tasun sularahas. Vormistan ja arvelt maha võtan ise. Vaata lisaks www.seisevauto.ee

Ostan kokku autosid. Sobivad igas seisukorras. Autode arvelt kustutamine. Järgi tulemine puksiiriga. Telefon 5345 1955, e-mail autosober@gmail.com. Kuulutus ei aegu.

Kivikorstnate ehitamine ja remont 518 8889.

Müüa toored ja kuivad lõhutud küttepuid kohaletoomisega, lepp, sanglepp, kask, metsakuiv okaspuu. Kuivad segalehtpuud võrkkottides 40l (5-25cm.) hind 2.5 eurot kott. Hinnad ja tellimine kodulehel www.pakhalupuu.ee või tel 509 9598, Email: pakhalupuu@gmail.com

Ohtlike puude langetamine, tel 5663 2968.

OÜ ESTEST PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.

Katuse-, fassaadi-, üldehitus ja viimistlustööd. Pakume võtmed kätte lahendusi hoonete, majade ehitusel 5352 9476 mehitus@gmail.com.

KORSTNAPÜHKIJA TEENUS TEL 504 0875.

Meie hulgast on
lahkunud

HELMUT HANSBERG
VALDUR LIIBEK
MARINA REINOK

Südamlik kaastunne Estrile kalli abikaasa

HELMUT HANSBERGI

kaotuse puhul

Eero ja Elke ning Evi ja Inna

SUTLEMA-AESPA LASTEAED

ootab seoses Metsaveere maja avamisega oma meeskonda

- **LASTEAIAPETAJAJAID** (4,0 ametikohta)
- **ÕPETAJA ASSISTENTI** (8,0 ametikohta)
- **MUUSIKAÕPETAJAT** (0,75 ametikohta: 0,5 kohta Metsaveere majja ja 0,25 kohta Linnupesa majja)
- **LIIKUMISÕPETAJAT** (0,5 ametikohta)
- **ERIPEDAGOOGI** (1,5 ametikohta: 1,0 kohta Metsaveere majja ja 0,5 kohta Linnupesa majja)
- **HARIDUSTEHNOLLOOGI** (0,45 ametikohta: 0,3 Metsaveere majja ja 0,15 kohta Linnupesa majja)
- **KOKKA** (2,0 ametikohta)
- **MAJAHOIDJAT-TOIDUVEDAJAT** (1,0 ametikohta)
- **KORISTAJAT** (0,5 ametikohta)

Meie ootused tulevasele meeskonnaliikmele: soov töötada haridusasutuses, hea suhtlemisoskus ja avatus, missioonitunne ja pühendumus, otsustus-, analüüsi- ja koostöövõime.

Meie pakume sulle põnevaid ja vastutusrikast tööd arenevas ja laienevas organisatsioonis, võimalusi eneseteostuseks, rakendust sinu ideedele, tundmust, et oled väärtuslik meie meeskonnas, igakülgset tuge toetava juhtkonna näol ning võimalust osaleda organisatsiooni kokkukasvamises.

Kandideerimisavaldus, CV ja pedagoogide puhul kvalifikatsioonile vastavavust tõendavad dokumentide koopiad saata hiljemalt 29. aprilliks 2022. a aadressil linnupesa@kohila.edu.ee.

Kui sul on küsimusi või soovid lisainfot, helista tel 483 6145, 5556 0094, direktor Kaire Pari.

